

The Pattern of Optimized Financial Statement Evaluation: A Grounded Theory Analysis

Fatemeh Moridi[†]

Rezvan Hejazi(Ph.D.)^{*†}

Mohammad Hosein Ranjbar (Ph.D.)[†]

Hamid Reza Vakilifard (Ph.D.)[‡]

(Receipt: ۱۴۰۰-۰۷-۰۴ - Acceptance: ۱۴۰۰-۰۷-۱۹)

Abstract

Financial statements have been prepared in same form for a long time, which has led to some criticism. Therefore, the current research seeks to provide a model to examine the proposed changes in financial statements using grounded theory. After literature review and framework determination, a semi-structured interview with university professors, accountants, auditors, and stockholders began. After depth conversations with ۲۹ people due to saturation, the theoretical sampling ended. The data collection process was done by studying the research literature, interviewing, and referring to new sources. Data analysis was based on open, axial, and selective coding of Strauss and Carbin's grounded theory approach and a paradigm was formed. The Axial category is "tests", which was influenced by inputs including causal conditions (including points, do, don'ts), contextual conditions (including tests and subjects) and interfering conditions (including functional, individual), causing different strategies (including time, emotions, confidence, effectiveness) and consequences (including time, emotions, confidence, effectiveness). The features of the new financial statements, the conditions of the tests and subjects, and the control variables are the inputs of this model. Conducting the test follows the reaction of the participants, which will be quantitatively expressed through valid scales. These outcomes include "feelings", "confidence", "efficiency" and "effectiveness".

Key Words:

Assessment, Information, Message Conveying, Financial Statement, Grounded Theory.

[†].Ph.D. Candidate, Department of Accounting, Bandar Abbas Branch, Islamic Azad University, Bandar Abbas, Iran.
Moridy.f.m@gmail.com

^{*}. Professor of Accounting, Faculty of management and financial sciences of Khatam University, Tehran, Iran

*.Corresponding Author: R.Hejazi@Khatam.ac.ir

[†]. Associate Professor, department of Accounting and Finance, Faculty of Humanities, Bandar Abbas Branch, Islamic Azad University, Bandar Abbas, Iran. MHRanjbar@outlook.com

[‡], Associate Professor, Department of Accounting and Finance, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. Vakilifard_phd@yahoo.com

الگوی بررسی صورت‌های مالی بهبود یافته مبتنی بر نظریه داده بنیاد

^۱ فاطمه مریدی

^{۲*} رضوان حجازی

^۳ محمدحسین رنجبر

^۴ حمیدرضا وکیلی فرد

(دریافت: ۱۴۰۱/۱۲/۲۸ - پذیرش نهایی: ۱۴۰۱/۱۲/۲۹)

چکیده

زمان زیادی است که صورت‌های مالی به‌شکل فعلی تهیه می‌شوند که برخی انتقادها را درپی داشته است. پژوهش جامعی درخصوص بهبود صورت‌های مالی انجام شده که پژوهش حاضر به عنوان بخشی از آن، به‌دلیل ارائه الگویی جهت ارزیابی تغییرهای پیشنهادی صورت‌های مالی با استفاده از نظریه داده بنیاد می‌باشد. مطالعه‌های کتابخانه‌ای و تعیین چارچوب انجام و مصاحبه نیمه‌ساختاری‌یافته با استاد دانشگاهی، حسابداران، حسابرسان و فعالان بازار سرمایه آغاز شد. پس از مصاحبه عمیق با ۲۹ نفر، اشباع نظری اتفاق افتاد. تجزیه و تحلیل داده‌ها براساس مقایسه مدام و کدگذاری سه مرحله‌ای باز، محوری و گزینشی نظریه‌زمینه‌ای استراوس و کربین اجرا و پارادایم شکل گرفت. مقوله محوری تحت عنوان «آزمون‌ها» پدیدار گشت که تحت تأثیر ورودی‌هایی شامل شرایط علی (شامل نکته‌ها، بایدها، نبایدها)، شرایط زمینه‌ای (شامل آزمون‌ها و آزمودنی‌ها) و شرایط مداخله‌ای (شامل عملکردی، فردی) قرار گرفته، موجب واکنش‌های مختلف (شامل زمان، احساسات، اطمینان، اثربخشی) شده و پیامدهایی (شامل زمان، احساسات، اطمینان، اثربخشی) دربر دارد. بطور خلاصه، ویژگی‌های صورت‌های مالی جدید، شرایط آزمون‌ها و آزمودنی‌ها و متغیرهای کنترل، ورودی‌های این الگو هستند. انجام آزمون واکنش شرکت کنندگان را به دنبال دارد که لازم است، از طریق مقیاس‌های معتبر بصورت کمی بیان شود. این پیامدها شامل «احساسات»، «اطمینان»، «کارایی» و «اثربخشی» است.

واژه‌های کلیدی:

ارزیابی، اطلاعات، انتقال پیام، صورت‌های مالی بهبود یافته، نظریه زمینه‌ای.

۱. دانشجویی دکتری حسابداری، گروه حسابداری، واحد بندرعباس، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرعباس، ایران Moridy.f.m@gmail.com

۲. استاد تمام گروه حسابداری، دانشکده مدیریت و علوم مالی، دانشگاه خانم، تهران، ایران

*. نویسنده مسئول: R.Hejazi@Khatam.ac.ir

۳. دانشیار گروه حسابداری و مدیریت مالی، واحد بندرعباس، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرعباس، ایران MHRanjbar5@gmail.com

۴. دانشیار گروه حسابداری و مدیریت مالی، واحد علوم و تحقیقات تهران، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران Yakilifard_phd@yahoo.com

مقدمه

در عصر اطلاعات منابع مختلف می‌خواهد با ارائه جالبتر اطلاعات، افراد بیشتری را جذب نمایند. بنابراین حجم اطلاعات در بازه‌های زمانی کوتاه به قدری زیاد است که افراد تنها به مرور سطحی پرداخته و از بهاطر سپاری، یادآوری و تحلیل آن عاجز هستند. افراد احساسات خود را دنبال می‌کنند که بخش اعظم آن را شایعه‌ها، شناختهای شخصی، علایق سیاسی و لایبی‌ها تشکیل می‌دهد. زیرا انجام مقایسه‌های فراگیر، قابل اعتماد و قاطع در کوتاه مدت غیرممکن است (دویو و همکاران^۱، ۱۹۸۹). حافظه فعال می‌تواند ۷ مورد را در خود نگه دارد (کووان^۲، ۱۹۹۸) که ۱۰ تا ۱۵ ثانیه ذخیره می‌شوند (کلدستین^۳، ۲۰۱۴). برای یادآوری و دسترسی لازم است اطلاعات در حافظه بلندمدت ذخیره شوند (ربر^۴، ۲۰۱۰). بنابراین با شیوه‌های ساده‌سازی، حجم زیادی از اطلاعات در کنار هم آمده؛ با چشمپوشی از مرحله یادآوری، مقایسه‌ها راحت‌تر و تصمیم‌گیری‌ها ساده‌تر می‌شود.

فلسفه وجودی مشاغل تقاضای محصولات می‌باشد. این تقاضا در حسابداری تا حد زیادی به موارد قانونی محدود شده است. زیرا استفاده کنندگان، اکنون مجازی اطلاعاتی مختلفی دارند و مؤسسه‌ها انحصارات پیشین را از دست داده‌اند (لاکیس و مینیوتایتی^۵، ۲۰۱۶). هرچند اطلاعات سیستم حسابداری قابل اتکا‌تر است. اما استفاده از اطلاعات خلاصه، بسیار ساده‌تر از تفسیر اعداد و ارقام صورت‌های مالی می‌باشد.

علی‌رغم تحولات جدی در شیوه ارائه اطلاعات، صورت‌های مالی همچنان به شیوه اولیه تهیه می‌شود که با توجه به ابزارهای اطلاع‌رسانی قرن پیش، طراحی شده است. امروزه شاهد تحول نیازها و ابزارهای اطلاعاتی هستیم؛ بنابراین تجدیدنظر در شیوه ارائه، ضروری به‌نظر می‌آید.

مشکل ناشی از تغییر محیط اطلاعاتی و ذاته استفاده کنندگان در حوزه‌های مختلف موردنویجه بوده و موجب ارائه اطلاعات به شیوه‌های بدیع و کارآمد شده است. در حسابداری نیز مطالعه‌های پراکنده‌ای انجام شده است. اما به‌نظر می‌رسد، مراجع تصمیم‌گیری در این مورد اقناع نشده و پژوهش‌ها تنها در سطح مطالعه باقی‌مانده و جمع‌بندی کلی یا راهکار عملیاتی در این رابطه انجام نشده است. بدیهی است، ارائه کاراتر اطلاعات در صورتی اثربخش خواهد بود که با یک دیدگاه سیستمی و کل‌نگر و در عین حال با درنظر گرفتن تمام جزئیات انجام گردد. کل پروژه با هدف طراحی و ارائه یک صورت مالی مصور آغاز شد. مطالعات اولیه بیانگر عدم وجود منابع کافی برای این طراحی بود. بنابراین مصاحبه با اساتید دانشگاهی انجام شد. تحلیل‌های همزمان بیانگر تردید افراد در مورد ضرورت ارائه طراحی جدید برای صورت‌های مالی و همچنین نگرانی از خطرات بالقوه تغییر و عدم نیل به اهداف از پیش تعیین شده بود. بنابراین طیف مصاحبه شوندگان و همچنین هدف‌های پژوهش گسترشده تر شد. در نهایت یک طرح جامع، با گام‌های اساسی شامل «بررسی ضرورت کار»، «تعیین تغییر مورد نیاز» و «ارزیابی صورت‌های مالی جدید» منظر قرار گرفت (شکل ۱). مطالعه حاضر عنوان بخشی از این پژوهش کامل‌تر، به‌منظور جمع‌بندی هدفمند نظر متخصصین حسابداری جهت ارائه الگویی برای ارزیابی صورت‌های مالی پس از بهینه‌سازی، انجام شده است (آخرین مرحله از پروژه کلی).

هیچ پژوهش جامعی درمورد تغییر شکل کل مجموعه صورت‌های مالی انجام نشده است. بدیهی است درخصوص ارزیابی چنین صورت مالی نیز منابع علمی یافت نشد. بنابراین بدون وجود پیشینه و درنتیجه عدم امکان استخراج فرضیه، الگوی ارزیابی چنین صورت‌های مالی، با استفاده از نظریه داده بنیاد پدیدار گردید. در ادامه، مبانی نظری عنوان چارچوبی برای مصاحبه‌ها و همچنین استخراج کدهای اولیه مرور شده و پس از آن پرسش‌های پژوهش مطرح شده است. روش کار

^۱. Dou et al. ۱۹۸۹

^۲. Cowan. ۱۹۹۸

^۳. Goldstein. ۲۰۱۴

^۴. Reber. ۲۰۱۰

^۵. Lakis & Miniotaite. ۲۰۱۶

پژوهش در چارچوب نظریه داده بنیاد تشریح خواهد شد. سپس یافته‌ها در قالب الگوهای پدیدار شده از روش نظریه داده بنیاد ارائه و درنهایت بحث و نتیجه گیری پیرامون یافته‌های پژوهش انجام شده است.

شکل ۱- کل طرح در یک نگاه

مبانی نظری

با رشد جوامع، دنیای تجارت شکل پیچیده‌تری به خود گرفت که اطلاعات در آن نقش اساسی ایفا می‌کرد. اطلاعات مبنا و زیربنا هستند (Miller¹, 2006). اما مالکان شرکت‌های بزرگ نقش انفعالی داشته و دانش چندانی برای استفاده از اطلاعات صورت‌های مالی ندارند (Kartadjumena², 2011).

صورت‌های مالی باید در برقراری ارتباط، کارا و اثربخش باشند. اما اغلب فقط استفاده کنندگان دارای تخصص و یا تجربه کافی در زمینه حسابداری قادر به تجزیه و تحلیل و تفسیر اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی هستند که از نقاط ضعف گزارشگری مالی است (مهربان‌پور و دیگران, 2017) اکثر استفاده کنندگان به عنوان جستجوگران متوالی³ هستند. این

¹. Miller. ۲۰۰۶

². Kartadjumena et al. ۲۰۱۱

³. Sequential

افراد به دلیل تجربه و تخصص محدود؛ توانایی یافتن اطلاعات موردنظر را ندارند. بنابراین گزارش را ورق زده و به اطلاعات گزارش‌های مالی به ترتیب ارائه می‌نگرند. در مقابل، جستجوگران هدفمند^۱ به دلیل تجربه و تخصص مفیدی که دارند می‌دانند اطلاعات مختلف در کجا گزارش قید شده است. بنابراین مستقیم به سراغ اطلاعات مدنظر می‌روند. استفاده‌کنندگان متواالی به دلیل محدودیت زمانی و هزینه قادر به یافتن اطلاعات مهم نیستند که به تصمیم‌گیری نادرست و ناکارا منجر می‌شود (خان^۲, ۲۰۰۶). نیازهای استفاده‌کنندگان نیز با یکدیگر متفاوت است. با این حال، صورت‌های مالی برای تمامی گروه‌ها به طور یکنواخت و به شکل جداول عددی است (کارتادجیمانا و همکاران^۳, ۲۰۱۱). ذینفعان، نگرانی‌های زیادی در مورد ساختار صورت‌های مالی اساسی به ویژه عملکرد مالی دارند. آنها در درک و تجزیه و تحلیل فعالیت‌های تجاری مشکل دارند. بنابراین صورت‌های مالی باید به شیوه‌ای بامعنای ارائه گردد (IFRS, 2017).

یکی دیگر از مشکل‌های نمایش اطلاعات، پراکندگی داده‌ها در صفحه‌های مختلف است. بنابراین روابط مهم بصورت آنی شناسایی نمی‌شود (گیورلین و همکاران^۴, ۲۰۰۰). افراد باید از قدرت شناختی خودشان برای کشف داستان استفاده کنند (تیلور^۵, ۱۹۸۳). در حالیکه شناسایی تصویر کلی، پیش‌شرط دنبال کردن جریان‌های منطقی ارائه شده در عمق ستون‌های اعداد است.^۶

فوری بودن اطلاعات در اینترنت تأثیر منفی بر دامنه توجه^۷ داشته است. دامنه توجه یک فرد بالغ در سال 2000 به طور متوسط 12 ثانیه بوده که در سال 2012 به 8 ثانیه رسیده است. این موضوع موجب صرف زمان کمتر جهت مطالعه گزارش سالانه شده است. مؤسسه‌ها جهت اقناع و تشویق مخاطبان به خواندن گزارش‌های‌ایشان، نیازمند فنون جدید هستند (هال^۸, 2014).

کارایی هر سیستم نظارتی مبتنی بر افشا، نیازمند دو مورد است: یک. اطلاعات باید افشا شود. دو. کاربران قادر به استفاده مؤثر از اطلاعات افشا شده باشند (پاردس^۹, 2003). هیئت بین‌المللی استانداردهای حسابداری مالی^{۱۰} متوجه سه نگرانی اصلی در مورد اطلاعات افشا شده در صورت‌های مالی شد: اطلاعاتی که به اندازه کافی مربوط نیستند، اطلاعات کاملاً نامرتب و اطلاعاتی که به خوبی منتقل نمی‌شوند. از این موارد تحت عنوان مشکل افشا یاد می‌شود (IFRS, 2017).

امروزه جهانی‌سازی اقتصاد و ارتباط و پیشرفت‌های تکنولوژی، آنودگی اطلاعاتی^{۱۱} ایجاد کرده است (مازا^{۱۲}, 2009). توسعه تکنولوژی، ایجاد تحول اطلاعاتی و افزایش عوامل موثر بر تجارت، استفاده‌کنندگان را با پیچیدگی و افزایش بار اطلاعاتی رویرو کرده است. این امر عدم توانایی ترکیب منابع و درنهایت کاهش دقت را به دنبال دارد (خوش‌طینت و روح نیا، 2005). افراد بین میل به صحت تصمیم و میل به حداقل‌سازی تلاش شناختی، مصالحه می‌کنند؛ تا به یک توازن قابل قبول برسند (پاردس, 2003) درگذشته یک تصمیم‌گیرنده منطقی تمام اطلاعات را مدنظر قرار می‌داد اما امروزه اینگونه نیست. با افزایش اطلاعات، ابتدا کیفیت تصمیم‌گیری افزایش یافته و متعاقباً کاهش می‌یابد (بوقانان و کوک^{۱۳}, 2001). اغلب با شیوه‌های ساده و بی‌رحمانه پرهیز اطلاعاتی به دلیل حجم زیاد سروکار داریم. ساولین^{۱۴} (2007) پدیده صرف‌نظر کردن از

^۱. Directive

^۲. Khan. ۲۰۰۶

^۳. Kartadumena et al. ۲۰۱۱

^۴, Guerlain et al. ۲۰۰۰

^۵, Taylor. ۱۹۸۳

^۶, Helweg-Larsen & Helweg-Larsen. ۲۰۰۷

^۷. Attention Span

^۸. Hall. ۲۰۱۴

^۹. Paredes. ۲۰۰۳

^{۱۰}. IFRS

^{۱۱}. Information Pollution

^{۱۲}. Maza. ۲۰۰۹

^{۱۳}. Buchanan & Kock. ۲۰۰۱

^{۱۴}. Savolainen

اطلاعات^۱ را تعریف می‌کند که تعداد منابع در نظر گرفته شده را حداقل می‌سازد (باودن و روپینسون^۲، ۲۰۰۹)؛ عوامل زیادی مانع مطالعه دقیق صورت‌های مالی می‌شود. می‌توان محدودیت زمان، عدم صبوری و حوصله برای خواندن تمام اطلاعات و عدم توانایی اخذ بخش‌های مهم را نام برد (هاج و همکاران^۳، ۲۰۰۲).

با توجه به موارد بیان شده، افراد به‌خوبی با اطلاعات موجود در صورت‌های مالی ارتباط برقرار نمی‌کنند. هیئت بین‌المللی استانداردهای حسابداری مالی نیز تمرکز اصلی فعالیت‌هایش تا سال ۲۰۲۱ را بر «ارتباط بهتر در گزارشگری مالی» گذاشته است.

همواره با عدم اطمینان در تصمیم‌گیری مواجه هستیم که برای مقابله با آن به اطلاعات بیشتر نیاز داریم. عدم اطمینان به صورت میزان تفاوت بین اطلاعات مورد نیاز جهت پردازش برای عملکرد مناسب با اطلاعات پردازش شده تعریف می‌شود (شیک و همکاران^۴، ۱۹۹۰).

کالیبراسیون به معنی میزان اطمینان فرد با توجه به دقت تصمیم است. اعتماد به نفس چیزی است که به فرد اطمینان لازم جهت تصمیم‌گیری را می‌دهد. در حالت ایده‌آل، سطح اطمینان فرد درمورد صحت یک تصمیم باید بادقت واقعی آن تصمیم مطابقت داشته باشد. با این حال، اعتماد به نفس تصمیم‌گیرنده غالباً از صحت تصمیم انحراف دارد که موجب اطمینان بیش از حد یا کمبود اطمینان می‌شود. اعتماد به نفس تصمیم را می‌توان با استفاده از ویژگی‌های تکلیف تغییر داد؛ و عناصر ارتباطی از جمله مصورسازی و تعامل می‌تواند نمایش ویژگی را تغییر دهد.

در واقع کالیبراسیون یا تناسب اعتماد به طور کلی از طریق تناسب بین اطمینان ذهنی نسبت به یک تصمیم و کیفیت عینی آن اندازه‌گیری می‌شود. داشتن قضاوت به دقت کالیبره شده برای تصمیم گیرنده‌گان بسیار مهم است. در صورت بیش اعتماد به نفسی افراد ممکن است عملی را که نباید انجام داده و نتایج کمتری کسب نمایند. در حالی که افراد دارای اعتماد به نفس کم ممکن است علی‌رغم قضاوت دقیق نتوانند طبق آن عمل، و فرصت‌های ارزشمندی را از دست دهند (تانگ و همکاران^۵، ۲۰۱۴).

پژوهش‌های گذشته درمورد اصلاح صورت‌های مالی پراکنده بوده و در صورت ارائه نسخه پیشنهادی، هیچ‌کدام الگویی برای ارزیابی آن ارائه نکرده‌اند. این پژوهش‌ها با تمرکز بر اضافه بار اطلاعاتی و کیفیت تصمیم‌گیری، با استفاده از شیوه آزمایشی و یا پرسشنامه به بررسی ارتباط بین این دو متغیر و اجزای آنها پرداخته‌اند. بدلیل عدم مشاهده پژوهش‌های مرتبط با ماهیت و موضوع پژوهش حاضر، پیشینه تجربی قابل ارائه نمی‌باشد. همچنین، بدلیل عدم وجود پیشینه مناسب که ابعاد موضوع را مشخص نماید از روش داده بنیاد استفاده شده است.

پرسش‌های پژوهش

در نظریه داده بنیاد چارچوبی برای ارائه فرضیه وجود ندارد. بنابراین قدم اول پژوهش با بیان پرسش‌های پژوهش آغاز می‌گردد. هدف اصلی پژوهش حاضر این است که در صورت تهیه یک صورت مالی پیشنهادی به عنوان جایگزین صورت مالی فعلی (صورت مالی بصری تعاملی که در گام قبلی طرح جامع پژوهشی پیشنهاد شده است)، باید چه الگویی را در ارزیابی آن صورت مالی دنبال کرد. این الگو باید به قدری جامع بوده و جنبه‌های مختلف را در نظر بگیرد که اطمینان معقولی از کارآمد بودن پیشنهاد انجام شده کسب شود. تنها در قالب چنین الگوی کاملی می‌توان تغییر در نحوه ارائه صورت‌های مالی را توصیه نمود.

^۱. Information Withdrawal

^۲. Bawden & Robinson. ۲۰۰۹

^۳. Hodge et al. ۲۰۰۲

^۴. Schick et al. ۱۹۹۰

^۵. Tang et al. ۲۰۱۴

با پاسخ به پرسش اصلی پژوهش «چگونه میتوان کارآمدی تبدیل بصیری صورت‌های مالی را بررسی نمود؟»؛ می‌توان درمورد بهینه‌سازی بصورت عملی‌تر و علمی‌تر برخورد کرد. در غیر این صورت تغییر ساختار صورت‌های مالی قابل پیگیری نخواهد بود. پرسش‌ها برای تدوین مدل پارادایمی، به‌شرح زیر تنظیم گردید.

پرسش اول - ویژگی‌های صورت‌های مالی مورد آزمون چیست؟

پرسش دوم - آزمون‌های مربوط به بررسی صورت‌های مالی جدید در چه بسترهای شکل میگیرد؟ شرایط آزمون‌ها و شرکت کنندگان در این آزمون‌ها چگونه است؟

پرسش سوم - شرایط خاص آزمون‌ها و شرکت کنندگان که بر نتایج آزمون و قابلیت تعمیم آن تاثیر داشته و باید توسط پژوهشگر کنترل شود چه هستند؟

پرسش چهارم - واکنش افراد به صورت‌های مالی جدید چه خواهد بود؟ نتایج مورد انتظار آزمون‌ها چه هستند؟

پرسش پنجم - چگونه میتوان واکنش به ارائه جدید را بصورت کمی اندازه گیری کرد؟ باید از چه مقیاس‌ها و آزمون‌های آماری استفاده شود؟

روش پژوهش

در پژوهش حاضر از روش کیفی استفاده می‌شود که در آن می‌توان نسبت به تجربه‌ها و ارزش‌های افراد شناخت پیدا کرد. هدف ما ارزیابی کارآمدی صورت‌های مالی می‌باشد. برای تبیین و درک صحیح این موضوع، باید به‌نظر و دیدگاه‌های افرادی پرداخت که صورت‌های مالی را لمس کرده‌اند؛ بنابراین مناسب‌ترین شیوه رویکرد نظریه زمینه‌ای است. بطورمثال سازمان حسابرسی استانداردها را با شیوه خاص و چند مرحله‌ای ارزیابی می‌کند. بنابراین حسابداران درگیر این فرایند و حسابرسان و سایر افراد مطلع پیشنهاداتی برای شیوه ارزیابی یک صورت مالی پیشنهادی داشتند. متناسب با رویکردهای قبلی (تانگ و همکاران 2014 و کوهن و همکاران 2011)¹ پرسش‌ها در راستای تجارت مصاحبه‌شوندگان بود. به‌جای پرسش مستقیم درمورد قضایت افراد پیرامون صورت‌های مالی، از پرسش‌های غیرمستقیم استفاده شد. از افراد خواسته شد صورت‌های مالی را نقد نمایند و گفتگو به‌تدریج بر انتظار آنان از ارائه به‌شکل جدید متمرکز گردید و پرسش‌هایی مانند «لطفاً تجربه خود در استخراج اطلاعات از منابع تصویری را بیان نمایید» و در صورت نیاز پرسش‌هایی کاوشی مانند «می‌توانید توضیح بیشتری دهید.» یا «لطفاً تجربه عملی خود را با مثال بیان نمایید.» استفاده شد.

عبارت «همه چیز داده است» در رویکرد نظریه زمینه‌ای بدین معنی است که هر چیزی که در مسیر پژوهشگر قرار می‌گیرد، داده است. نه تنها مصاحبه‌ها یا مشاهده، بلکه هر چیزی که به پژوهشگر در تولید مفاهیمی برای نظریه در حال ظهور کمک کند، داده است (ابولمعالی. 2012) در پژوهش حاضر از کتاب و مقاله قبل، حین و پس از مصاحبه‌ها استفاده شد. دربیاری از موارد، افراد در مصاحبه‌ها به صورت کلی به شیوه‌های خاصی از ارزیابی اشاره نمودند؛ اما جزئیات آن را بخاطر نداشتند. در فرایند تحلیل همزمان، برای استخراج کدها و الگوها، جستجو در منابع مكتوب نیز صورت پذیرفت. سپس تماس مجدد جهت تطابق با نظر فرد و اجتناب از برداشت شخصی انجام شد. در نهایت موضوعات جدید در الگوی کلی درج و در مصاحبه‌های بعدی مدنظر قرار گرفت.

روش نمونه‌گیری، تلفیقی از روش‌های هدفمند، گلوله برفی و نظری بود. بطوریکه اولین مصاحبه‌شوندگان به صورت هدفمند انتخاب شدند و کار تا رسیدن به اشباع نظری با نمونه‌گیری گلوله برفی پیش رفت. ابتدا پژوهشگر نمونه‌هایی را انتخاب کرد که غنی از اطلاعات باشند و بتوانند تصویر مطمئنی از پدیده تحت مطالعه ارائه نماید (نمونه گیری هدفمند). از آنها خواسته شد افراد صاحب‌نظر دیگری را معرفی نمایند (نمونه گیری گلوله برفی) که در صورت تطابق با معیارهای

پژوهشگر، به نمونه اضافه شدند. فرایند تولید نظریه از اولین مصاحبه با جمجمه‌ای، کدگذاری و تحلیل داده‌ها آغاز شد که رهنمودهایی برای مصاحبه‌های بعدی به شمار رفته و به مرور پازل نظریه را نیز تکمیل می‌کرد. مصاحبه‌ها تا جایی ادامه یافت که پاسخگویان دیگر چیزی به داده‌ها اضافه نکردند یا آنچه بیان می‌کردند در تضاد با داده‌های گردآوری شده نبود. (نمونه‌گیری نظری)

مصاحبه‌ها با 29 نفر شامل 14 عضو هیئت‌علمی دانشگاه، 6 شاغل در حرفه حسابداری، 4 شاغل در حرفه حسابرسی و 5 فعال بورس اوراق بهادر به اشیاع رسید (نگاره ۱). مصاحبه‌ها بین 45 تا 80 دقیقه به طول انجامید که ضبط و در اولین فرصت جهت مدیریت داده‌ها به نرم‌افزار مکس‌کیودی ای^۱ منتقل شدند.

نگاره ۱- اطلاعات مصاحبه شوندگان

جمع	فعال بورس	فعال بورس	حسابدار	هیات علمی		
9	1	1	2	5	زن	جنسیت
20	4	3	4	9	مرد	
9	3	2	1	3	30-50	سن
20	2	2	5	11	بالای 50	
4	2	1	1	-	کارشناسی	تحصیلات
6	2	2	2	-	کارشناسی ارشد	
19	1	1	3	14	دکتری	سابقه کار
8	3	1	0	4	5-10	
21	2	3	6	10	بالای 10	

معیارهای چهارگانه گابا و لینکلن² (1985) در راستای اعتباریخشی به داده‌های پژوهش استفاده شد.

برای معیار اول (اعتمادپذیری به معنای باورپذیری و صحت داده‌های پژوهش) پس از تحلیل مصاحبه‌ها، جهت اطمینان از برداشت درست از صحبت‌ها، با افراد تماس برقرار شده و موضوع مورد پرسش قرار گرفت که گاهی به تعديل کدگذاری انجامید. همچنین، چند نفر به عنوان طرف مشورت انتخاب و تحلیل‌ها جهت اطمینان توسط آنان نیز تأیید گردید.

برای معیار دوم (اطمینان‌پذیری به معنای دقت، ثبات و هماهنگی یافته‌های پژوهش)، در جلسه‌ای با افراد طرف مشورت، روند انجام پژوهش ارائه و از بازخورد آنان جهت ارتقا چارچوب تئوریک استخراجی استفاده گردید.

برای معیار سوم (تاایدپذیری به معنای کیفیت عینی پژوهش) از روش انعکاس‌پذیری استفاده شد. بنابراین طی تمام مراحل کار شامل، گردآوری داده‌ها، تحلیل داده‌ها و نگارش گزارش پژوهش، اعمال، احساسات و تضادهای تجربه شده را جهت آگاهی از سوگیری منعکس نمود.

برای آخرین معیار (انتقال‌پذیری) از سه‌سویه‌سازی داده‌ها به معنای استفاده از منابع چندگانه استفاده شد. بنابراین مصاحبه با گروه‌های مختلف، شامل اعضا هیات علمی دانشگاه‌ها، متخصصین شاغل در حرفه، حسابرسان و افراد فعال در بورس اوراق بهادر انجام شد. بعلاوه، از منابع مکتوب نیز جهت ارتقا نظریه استفاده گردید.

یافته‌های پژوهش

کدگذاری باز، با خوانش مستمر و دقیق مصاحبه‌ها انجام شد. هر جمله به اجزا بامعنی شکسته و برچسب مفهومی در پایین‌ترین سطح به آن اختصاص داده شد. مصاحبه‌شونده شماره 2 بیان نمود:

¹.MAXqda

².Lincoln & Guba

«امروز تصمیم‌گیرنده‌ها و استفاده‌کننده‌های صورت‌های مالی به عنوان ابزار و منبع اطلاعاتی مناسب بهش نگاه می‌کنند. برای اهداف بهتر و تصمیم بهتر صورت‌های مالی ویژه‌ای رو از مسئولین مالی درخواست می‌کنند که تهیه بشه ... بر عکس می‌آییم اون صورت‌های مالی رو به طرز گسترشده‌تر و با توضیح بیشتر.»

برچسب‌های مفهومی «اطلاعات قابل‌اتکا»، «نیاز به تحلیل بهتر»، «اطلاعات مفید» و «مشکل اطلاعات زیاد» استخراجی از نقل و قول مزبور بوده است. بدین ترتیب مفاهیم (خرده مقوله‌ها) از داده‌های پژوهش استخراج شد که شامل ۹۳۰ کدیاز بود.

در مرحله کدگذاری محوری که پس از کدگذاری باز انجام می‌شود؛ مقوله‌ها با یکدیگر پیوند خورده و به صورت شرایط علی، شرایط زمینه‌ای، شرایط مداخله‌ای، راهبردها و پیامدها دسته‌بندی شدند. کدگذاری انتخابی به صورت تحلیلی پیوسته در عمق داده‌ها مورد ارزیابی قرار گرفته و نهایتاً مقوله هسته مناسب تحت عنوان «آزمون‌ها» انتخاب شد.

بررسی صورت‌های مالی از دیدگاه پژوهشگر، درواقع، روش‌های ارزیابی صورت‌های مالی جدید را تشریح می‌نماید. در این راستا باید دید صورت‌های مالی جدید حاوی چه ویژگی‌هایی است. چه عواملی بر واکنش‌ها نسبت به این صورت‌های مالی تأثیر دارد. پیش‌بینی‌ها در مورد واکنش‌ها به صورت‌های مالی جدید چیست و چگونه می‌توان این واکنش‌ها را با مقیاس‌های علمی اندازه گیری نمود. با توجه به زیربنایی موجود در نظریه‌پردازی زمینه‌ای، مقوله‌های مختلف شناسایی و ویژگی‌ها و ابعاد آنها مشخص گردید و در گزاره‌های مختلف تقسیم‌بندی شدند. این موارد در نگاره ۲ خلاصه شده است.

نگاره ۲- خلاصه مقوله‌ها و مفاهیم

مفاهیم	خرده مقوله‌ها	مقوله‌ها
تصویر	بایدها	شرایط علی
قابلیت‌ها		
جامعیت		
انطباق با نیازها		
مشکل استخراج اطلاعات مفید	نیایدها	شرایط زمینه‌ای
احساس هم‌زمان اضافه‌بار و کمبود اطلاعات		
مشکلات اضافه‌بار		
خطر آسیب و ازین رفتن داده‌های ارزشمند		
مدیریت اطلاعات	نکات	
انتقال اطلاعات		
مسئولیت‌ها و هزینه‌ها		
ساختار اطلاعات		
مخاطب	آزمودنی‌ها	
شبیه‌سازی		
بررسی رفتار استفاده‌کننده		
تصمیم‌گیری در تئوری حسابداری		
روش‌های تحلیلی	آزمون‌ها	شرایط مداخله‌ای
روش‌های تجربی		
شاخص‌ها		
انتخاب راه حل رضایت‌بخش به جای بهینه	فردی	
تفاوت‌های فرهنگی		
محدوودیتهای کاربران		

متخصصین	عملکردی		
تأثیرپذیرگی وظیفه			
قانون پاره تو			
زمان زیاد			
پاسخ‌گویان			
زمان محدود			
سیستم‌های کامپیوتری			
کلی	احساسات	راهبردها	
فردي			
کمک‌ها			
مناسب برای مخاطب پرمشغله	زمان		
سرعت عمل (کارایی)			
ماندگاری در حافظه			
ارائه موثر و کارامد			
کالیبراسیون	اطمینان		
عدم قطعیت درک شده			
اعتماد کاربران			
درک از کیفیت اطلاعات		پیامدها	
شانس رسیدن به اهداف	اثربخشی		
اصلاح و بهبود قضاوتهای			
تخصص	احساسات		
جزاییت			
ماندگاری در حافظه	زمان		
سرعت			
اطمینان	اطمینان		
کالیبراسیون			
صحت	اثربخشی		
دقت			

یافته‌ها، الگوی ارزیابی صورت‌های مالی بهبود یافته پیشنهادی را در نگاره ۳ به تشریح بیان می‌نماید. با توجه به میان-رشته‌ای بودن طراحی پیشنهادی، بسیاری از آزمون‌ها و گزاره‌های استخراج شده از مصاحبه‌ها و متون علمی، از استنباط و کاربرد شیوه‌های غیرمرسوم در رشته حسابداری منتج و با توجه به محدودیت صفحات مقاله، به هر کدام اشاره‌ای کوتاه شده است. بدیهی است بسیاری از آنها برای خواننده ملموس نخواهد بود. اما در بخش بحث و نتیجه‌گیری تنها روال کلی بدون اشاره به شیوه‌های ناآشنا بیان شده که برای خواننده روان‌تر و قابل درک‌تر می‌باشد.

نگاره ۳- یافته‌های پژوهش

(۱) شرایط علی: نشانگر تأثیر مقوله خاص بر مقوله محوری (آزمون‌ها) بوده و به این پرسش‌ها پاسخ می‌دهد. «ویژگی‌های خاص صورت‌های مالی مورد آزمون چیست؟» و «این صورت‌های مالی میراث دار کدام ویژگی‌های منفی اجاد قدمی خود نیستند؟»

در صورت‌های مالی جدید باید به نکته‌های خاصی توجه نمود. برای پیشرفت به مدیریت اطلاعات نیاز داریم، بعلاوه، مسئولیت‌ها و هزینه‌های اطلاعات باید مشخص شده و انجام این کار را توجیه نماید. ساختار اطلاعات باید مدنظر قرار گیرد و به شیوه‌ای انجام شود که موجب شکل دادن پردازش اطلاعات، کسب اطلاعات و کیفیت تصمیم‌گیری شود. باید توجه نمود که انتقال اطلاعات اعم از کیفیت و کمی، پیچیده و ساده از طریق عناصر مقصده، مجرماً و منبع انجام می‌شود و بر سیستم پردازش انسانی شامل دریافت و پردازش اطلاعات و تصمیم‌گیری بهینه تأثیر دارد. انتقال باید به صورت موثر و ساده و سریع و آسان انجام شود.

تغییر صورت‌های مالی با توجه به نقاط ضعف صورت‌های مالی فعلی اجرا می‌شود. لذا نباید این نقاط ضعف باقی بماند. یکی از این موارد، مشکل استخراج اطلاعات مفید از دل حجم زیاد اطلاعات است. موضوع بعد، خطر آسیب و ازین رفتن داده‌های ارزشمند است. مشکل اضافه‌بار نیز باید رفع گردد. احساس هم‌زمان اضافه‌بار و کمود اطلاعات برای تصمیم‌گیری نیز مرتفع گردد.

ارائه جدید، باید یک سری قابلیت داشته باشد. در عین ارائه حجم قابل توجه اطلاعات، نکته بالهمیت را برجسته و مرتبت سازی نماید. جدید و قادرمند و ابتکاری باشد. یک سیستم هماهنگ و باکیفیت ارائه دهد که در نقاط اتصال صرفه‌جویی نموده و قابلیت استفاده برخط داشته باشد.

۱-۱) نکته‌ها

مناسب کاربران باشد. توجه آنان را با روایتگری جالب، کاربر پسند بودن، به چالش کشیدن مخاطب و ارائه غیرممول و حیرت آور به نکته خاص و تأثیرگذار جلب نماید. روایتگری باید موثر باشد. مفهوم سازی کاربران افزایش یافته و تصویر ذهنی مناسب ایجاد شود؛ چون در ک صورت‌های مالی حیاتی است. طراحی در بستر ایدئولوژی کاربر انجام شود. طراحی برای کاربران یعنی خود را جای آنها بگذارید؛ نقطه نظر آنان را دریافت نموده، بدانید تفکرشن راجع به موضوع چیست. مفاهیم در خواش آنها چگونه است؟ زمان در دسترس آنان و اینکه با کدام رسانه راحت‌تر استفاده را نیز بدانید. این کار برای کاربران لازم است. برای این انتباخت‌ها باید از چک لیست انطباق و برداشت استفاده شود.

۱-۲) نبایدها

باید صورت مالی به صورت جامع و کلی ارائه گردد. می‌توان آن را یک داشبورد واحد ترکیب نمود. با جامع، غنی و سریع بودن، چشم انداز تجاری پویا می‌شود. با ایجاد روایت کامل، می‌توان تصویر کلی را دید. خلاصه ای از تمام داده‌ها یکجا ارائه می‌شود و ما خلاصه ای از روایت بزرگ‌تر را مشاهده می‌کنیم، این گونه می‌توان صورت‌های مالی جهان شمول و بدون موانع زبانی ارائه نمود. طراحی باید به صورت تعاملی بوده تا با فیلترهای مختلف بتوان جزئیات مورد نیاز را پیدا کرد.

۱-۳) بایدها

استفاده از تصویر در طراحی صورت‌های مالی لحاظ گردد. نقش اصلی با مصورسازی، یعنی تبدیل اطلاعات به زبان بصری است. اینفوگرافیک، گرافیک‌های اطلاع‌رسان و گزارشگری و مصورسازی به عنوان زیرمجموعه تحلیل تجاری^۱ مورداستفاده قرار گیرد. ارائه بصری به دلیل موقعیت مکانی اجزا، حداقل سازی برچسب‌گذاری و تقویت ادراکی کارآمد هستند. می‌توان از ارائه مصور برای اجزاء، نتایج، انتخاب با اشاره و بازخورد فوری و مستمر استفاده نمود. باید زیبایی فرم را در نظر گرفت. به ویژگی‌های عناصر بصری مورداستفاده دقت نمود. از مجموعه مختلف نمادها استفاده نمود. درنهایت دقت کرد این‌بارها به صورت صحیح طراحی شوند.

(۲) شرایط زمینه‌ای: همان مقتضیات هستند که بر راهبردها تأثیر داشته و به این پرسش‌ها پاسخ می‌دهند. «شرایط آزمون‌های مربوط به صورت‌های مالی جدید چیست؟» و «شرایط افراد در این آزمون‌ها چگونه خواهد بود؟»

۲-۱) آزمودنی‌ها

۲-۲) آزمون‌ها

مخاطب سعی می‌کند بین ایده‌ها و نکته‌های اساسی ارتباط برقرار نماید. او برای تصمیم‌گیری آگاهانه نیاز به جمع‌آوری اطلاعات مختلف دارد. باید مجال تمرکز روی اطلاعات مفید را داشته و به تشنه اطلاعات بدل شود. باید به درک و نیاز او توجه نمود. نتیجه‌گیری و قضاآت مخاطب با مدل ذهنی خاص او انجام می‌شود. بعلاوه باید اطلاعات احساسی مشتری دریافت شود انجام تکنیک استخراج استعاره‌ای زالتمن (تحلیل زیمت)^۲ نیز مهم است. در این تحلیل، نقشه ذهنی مشتریان استخراج و طراحی می‌شود. در بررسی رفتار استفاده‌کننده، با برسی، تحلیل و رمزگشایی، علت رفتارهای وی مشخص می‌شود. باید از تئوری‌های رفتار خردباران، شامل فکر، احساس نیاز، نحوه جستجوی اطلاعات، تصمیم‌گیری و تأثیر آن، آگاه بود. باید به نقاط قوت و ضعف از دیدگاه مشتری نگاه و آن را جایگزین تئوری دستوری نمود.

تصمیم‌گیری در تئوری‌های حسابداری نقش مهمی دارد که در رویکردهای دستوری و اثباتی متفاوت است. در رویکرد دستوری بیان می‌شود چگونه باید تصمیم گرفت. این رویکرد ساده است. فرضیه‌های خاصی دارد. با فرض شرایط اطمینان، تها قسمتی از مسئله را حل می‌کند. اما در رویکرد اثباتی، تمرکز بر نحوه تصمیم‌گیری در دنیای واقعی است. دو تئوری ادراکی (تصمیم انسانی) و تئوری اطلاعات انسانی (رفتاری) از نتایج رویکرد اثباتی هستند. در کاربرد این رویکردها نکاتی را باید در نظر گرفت. در دیدگاه مبتنی بر اطلاعات، اطلاعات باید مربوط باشند. و مورد دیگر رفتار مبتنی بر تصمیم‌گیرنده و توجه به رفتار فرد و گروه است.

درنهایت با توجه تمام موارد باید دست به شبیه‌سازی زد. یعنی استفاده کننده را در محیط واقعی تصمیم‌گیری قرار داد تا بتوان عملکرد او را به خوبی بررسی نمود.

ارزیابی باید داده‌های موردنیاز برای طراح برنامه درمورد شرایط لازم جهت فراهم شدن نیازهای کاربران، برآوردن نیازهای آنان و سودمندی موثر آن را فراهم آورد. ارزیابی باید بررسی نماید محصول الزامات خاص کاربر را مرتفع می‌نماید یا خیر. شاخص‌ها شامل عملکردی بودن، اثربخشی، کارایی، قابلیت استفاده و سودمندی است. برای بررسی‌ها به طور کلی می‌توان از دو نوع روش استفاده نمود.

^۱. Business Analysis (BA)

^۲. ZMET: Zaltman Metaphor Elicitation Technique

باتوجه به نوع کار لازم است به روش‌های مورداستفاده در رشته‌های فنی که طراحی، آزمون‌های تحلیلی و تجربی را باهم دربر می‌گیرد نیز توجه داشت. در کنار این موارد می‌توان از روش‌های شناخته شده در رشته حسابداری نیز استفاده نمود.

روش‌های تحلیلی، برگرفته از مدل‌های روان‌شناختی تعامل انسان-ماشین بوده و عمدتاً مبتنی بر مطالعه‌های شناختی و رفتاری است. در این مطالعه‌ها، یک ارزیاب از سیستم استفاده کرده و در مورد میزان انطباق با آشکارسازها قضاوت می‌کند. نوع دیگر مطالعه‌های کامپیوتری شناختی است. که در آن ارزیاب مجموعه‌ای از سناریوهای احتمالی استفاده کننده را تعریف کرده و رفتار استفاده کننده جهت انجام کارهای از پیش تعیین شده را شبیه‌سازی می‌کند. ارزیاب مشکل‌های احتمالی نشات گرفته از هر کار را شناسایی می‌کند. این روش‌ها اغلب جهت قضایت قضاوت در مورد قابلیت استفاده از سیستم، بویژه در مراحل توسعه، جهت شناسایی مشکل‌های احتمالی و تغییر آن جهت بهبود جنبه تعامل با کاربر استفاده می‌شون.

روش‌های تجربی، از آزمون‌هایی استفاده می‌کنند که نمونه آماری آنها کاربر نهایی برنامه است. این آزمون‌ها را با توجه به نوع داده‌های جمع‌آوری شده می‌توان به مطالعه‌های کمی و کیفی تقسیم کرد. تکنیک مورداستفاده جهت جمع‌آوری داده‌های کمی، آزمایش کنترل شده است. برای داده‌های کیفی، طیف گسترده‌ای از ابزارها از جمله پرسش‌نامه، مصاحبه با کاربران، مشاهده مستقیم و گروه‌های تمرکز وجود دارد. می‌توان از آزمون‌های مفهومی استفاده نمود که میزان تمیل به استفاده را بررسی می‌نماید. یا با استفاده از آزمون همپیوند به بررسی تمایل بین دو صورت مالی مختلف پرداخت. پژوهش‌های بازاریابی، و قضایت و تصمیم‌گیری نیز برای بررسی کارایی صورت‌های مالی بصری تعاملی مورداستفاده قرار گرفته که بهبود عملکرد و درنظرگرفتن عوامل بیشتر در تصمیم‌گیری را نشان داده است. می‌توان از مخاطبان واقعی استفاده نمود و کمی‌های مختلف و طراحی‌های مختلف را بررسی کرد.

زمان انجام آزمون بر انتخاب نوع ابزار، نمونه‌گیری و سایر شرایط آزمون تاثیر دارد. باید مراحل پیش از طراحی، پس از طراحی اولیه، ساخت نهایی و قبل از عرضه عمومی، پس از عرضه عمومی در زمان تعیین شرایط آزمون در نظر گرفته شود.

حتماً قبل از انجام آزمون تمام جنبه‌های کار سنجیده شود. این کار از طریق بررسی پیشیمه با استفاده از روش‌های بررسی سیستماتیک و متأنیز و روش‌های کیفی جمع‌آوری اطلاعات انجام شده و سپس آزمایش تجربی طراحی گردد.

سیستم‌های کامپیوتري موارد را به صورت خودکار خبیط می‌کنند. این موضوع موجب سهوالت و صحت برخی اطلاعات موردنیاز می‌شود. (مثل اطلاعات ورود کاربر، ترتیب مرور صفحه‌ها، زمان‌های صرف شده به تفکیک موردنیاز و ...)

مشوق جهت شرکت یا اتمام آزمون می‌تواند انگیزه بیشتری به افراد دهد. این موضوع می‌تواند نمره کلاسی، پرداخت حق الزحمه یا شرکت دادن در قرعه کشی پایان کار باشد.

متغیرهای مختلف اعم از مستقل،وابسته و کنترل را به دقت تعريف و شرایط آزمون با توجه به آن تنظیم گردد.

محدودیت زمانی و سایر فشارها می‌تواند اعمال شود.

در صورت ارسال پرسش‌نامه در طرح خود زمان‌های مشخص بیگیری مشخص شود.

آموخت ابزارهای جدید در قالب یک دوره کوتاه اولیه و یک کار عملی کوتاه، مانع از تاثیر ناآشنای با ابزار بر نتایج آزمون است.

برای کاهش اثر روانی می‌توان آزمایش‌های یک سو کور یا دوسو کور را امتحان نمود.

با انجام پیش آزمون یا کمک از متخصصین، روایی و پایابی و قابلیت درک ابزار بررسی گردد. همچنین می‌توان از آنها برای تفکیک صحیح‌تر متغیرها مثل پیچیدگی و سادگی وظیفه، یا سطح طراحی اطلاعات نظرخواهی نمود. (لفای کرونباخ)

نحوه پرسیدن پرسش‌ها، چنین پرسش‌ها و نحوه قرار گیری اشکال در طول پرسش‌نامه تغییر کند.

ابزار (پرسش‌نامه، مصاحبه، آزمایش) نباید طولانی و حسته کننده باشد.

در مورد نمونه تصمیم بگیرید. می‌توان از دو گروه تصادفی یا از گروه‌های خاص استفاده و موارد بیشتری را آزمون نمود.

در نحوه انتخاب نمونه (هر کدام مزایا و معایبی دارد). اولین قالب این است که به سراغ کاربران رفته و نظر آنها را در خصوص صورت مالی جویا شد.

دومین قالب بدین شکل است که از کاربران احتمالی و نمونه‌های پژوهش دعوت می‌کند تا با حضور در محلی خاص، راجع به صورت مالی اظهارنظر کنند. معمولاً در اجرای این روش، استفاده از هدایا به منظور تشکر از حضور نمونه‌های پژوهش رایج است.

(3) شرایط مداخله‌ای: موافع یا تسهیلات راهبردها را نشان داده و به این پرسش‌ها پاسخ می‌دهند: «افراد تحت آزمون چه شرایط خاصی دارند که می‌تواند بر نتایج آزمون و قابلیت تعیین آن تأثیر بگذارد و باید توسط پژوهشگر کنترل شود؟» و «شرایط مختلف آزمون‌های مورداستفاده چگونه می‌تواند نتایج آزمون را تحت تأثیر قرار دهد؟»

<p>بهتر است در بخش دستورالعمل تاکید شود پاسخ شما شناخته شده توایی شما نیست؛ شناختگر توامندی نمودار است. پاسخ خود را تغییر ندهید و اولین پاسخی که به ذهن شما رسید بنویسید.</p> <p>متخصصین تأثیر بیشتری از طرح‌واره‌های¹ شناختی خود خواهند گرفت و بهدلیل اعتماد به نفس بیش از حد، بیشتر از جستجوی خارجی به حافظه خود اتنکا می‌کنند.</p> <p>به طورکلی، اظهارنظر پاسخ گویان همواره با عملکرد آنها همخوانی ندارد. ممکن است در پاسخ به پرسش‌های مستقیم چیزی را بیان نمایند که در آزمون‌های عملکردی پاسخ متفاوتی داشته باشد. می‌توان گفت گاه‌ها تأثیر ناخودآگاه است. بنابراین مهم است در طراحی آزمون‌ها هم پاسخ به پرسش‌نامه مستقیم و هم آزمون‌های عملکردی لحاظ شود. این گونه می‌توان احساس و عملکرد افراد را به طور هم‌زمان سنجید و از نتایج آن علاوه بر کارایی مدل جدید، در برآورد میزان استقبال و انتقاده واقعی نیز بهره برد.</p>	<p>(3) عملکردی:</p> <p>واسطه‌هایی که فارغ از ویژگی‌های فردی اشخاص، آنان را تحت تأثیر قرار می‌دهند. لازم است پژوهشگر با شناخت آنها، امكان کنترل نماید</p>
--	--

¹ در روان‌شناسی و علوم شناختی، یک طرح‌واره نمایانگر الگوهای فکری یا رفتاری است، که دسته‌های مختلف اطلاعات و روابط میان آن‌ها را سازماندهی می‌کند.

<p>مهم است که محدودیت زمانی در آزمون‌ها لحاظ شود. بعلاوه سیستم‌های کامپیوتری متفاوتی در اختیار گروه آزمایش و کنترل قرار گیرد.</p> <p>زمان زیاد بهدلیل ایجاد خستگی و کلافگی موجب صحبت کمتر می‌شود. لذا باید دقت نمود موارد آزمون خلاصه باشند تا در زمان مناسب بتوان آن را انجام داد.</p> <p>نوع کاری که فرد قرار است انجام دهد نیز بر عملکرد اوتاپیور خواهد داشت. پیچیدگی و حساسیت یا سادگی و طیفه محوله باید متناسب بوده و تأثیر مختلف بر افراد نداشته باشد.</p> <p>شایان ذکر است، طبق قانون پاره تو^۱ کاهش ۲۰ درصدی مشکل‌ها می‌توانند تأثیر ۸۰ درصدی داشته باشد. این اثر اهرمی باید در طراحی آزمون‌ها و همچنین تحلیل نتایج منظر قرار گیرد.</p> <p>کاربران متفاوت هستند اما همه آنها محدودیت‌هایی دارند که در شرایط فشار تشید می‌شوند. موارد مختلفی می‌توانند شرایط فشار را ایجاد نمایند. بی‌تجربگی، دانش محدود، تکیه بر اطلاعات ساده، محدودیت زمان و هزینه، و همچنین موارد روان‌شناسی سیستم شناختی انسان از جمله محدودیت‌های شناختی و عقایلی موجب تشید فشار شده و موجب می‌شود فرد برای رهایی از فشار وارد به جای راه حل بینهنه به راه حل رضایت بخش اولیه اکتفا نماید. متفاوت‌های فرهنگی در تعیین میزان فشار وارد و چگونگی مقابله با آن تأثیرگذار است.</p> <p>به محدودیت‌هایی که در تعمیم نتایج مشکل ایجاد می‌کند توجه کرده و تاحدامکان سعی شود موارد بیشتری تحت پوشش قرار گیرد.</p> <p>به عنوان مثال با دریافت اطلاعات جمعیت‌شناختی^۲ می‌توان ارتباط طبقه‌های شناسایی شده را با نتایج آزمون بررسی و تأثیر آنها بر نتیجه را گزارش کرد. این گونه قابلیت تعمیم نتایج بیشتر می‌شود. موارد زیر امکان تأثیر بر نتایج آزمون را دارند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - تخصص، تجربه و دانش افراد می‌توانند بر توانایی تحلیل یا کار با ابزار تأثیر متفاوتی داشته باشد. ممکن است متخصصین بیش از ناواردها تحت تأثیر ترجیحات طرح‌واره ای قرار بگیرند؛ زیرا به جای جستجو و دیدن اطلاعات، بیشتر به حافظه شان متکی هستند. - یعنی اعتماد به نفس بیشتری دارند. <p>جنسيت نیز در پژوهش‌های قابلی در تصمیم‌گیری مالی و استفاده از ابزارها متفاوت عمل کرده است.</p> <p>توانایی فضایی را می‌توان با آزمون^۳: کیت عامل شناختی مرجع^۴ مشخص نمود.</p> <p>عملکرد کسب یادگیری با ۶ سطح یادگیری برمبنای روش شناسی بلوم^۵ شامل درک، کاربرد، تحلیل، ارتباط، ارزیابی و بینش قابل تفکیک است.</p> <p>امتیاز سیک یادگیری را می‌توان با استفاده از روش فلدر^۶ در سایت دانشگاه کالورینای شمالی محاسبه نمود. این متغیر واسطه بین تناسب شناختی و عملکرد یادگیری است. از بین ۴سیک، بعد تصویری-کلامی تحلیل بالاتری دارد. سیک‌ها شامل فعال-بازتابی، حسی-شهودی، دیداری-کلامی و فضایی-کلی می‌باشند.</p> <p>میزان پذیرش ریسک، زبان، سن، تاہل، وجود فرزند و تأثیر نام شرکت‌ها نیز از دیگر عوامل شناخته شده ای هستند که قابلیت تأثیر بر تعمیم نتایج را دارند.</p> <p>برخی موارد را می‌توان با خوداظهاری افراد مشخص کرد. برخی موارد نیز از طریق ابزارهای علمی قابل اندازه‌گیری هستند. گاهی مقایسه خوداظهاری و نتایج آزمون‌ها به نتایج جالبی را نشان می‌دهند.</p>	<p>(4) راهبردها: کنش-واکنش از مقوله اصلی (آزمون‌ها) را نشان داده و به این پرسش‌ها پاسخ می‌دهد که: «افراد چگونه به صورت‌های مالی جدید واکنش نشان می‌دهند؟» و «نتایج مورد انتظار آزمون‌ها چه خواهد بود؟»</p>
<p>زمان یکی از مواردی است که تحت تأثیر قرار می‌گیرد. با ارائه موثر و کارآمد اطلاعات، این شیوه را برای مخاطبان پرمسنله مناسب می‌سازد. بهبود زمان از دو جنبه انجام می‌شود. مدت ماندن در ذهن، بهدلیل تقویت حافظه و بهبود مهارت‌های حل مسئله اتفاق می‌افتد. بخاطرسپاری بیشتر می‌شود. زیرا نتیجه تصویر ذهنی، دریافت پیام با قابلیت یادآوری بهتر است. مخاطب می‌تواند بین ایده‌ها و نکات اساسی ارتباط برقرار نماید که موجب حفظ و به یادآوری بهتر می‌شود. جنبه دیگر کارایی یا سرعت عمل است. یعنی بهترین استفاده از منابع محدود و دریافت اطلاعات بیشتر در زمان کمتر. در این شیوه، انتقال اطلاعات سریع و آسان شده؛ و درک سریعتر حاصل می‌شود. زیرا دریافت آئی و پردازش و فهم سریع‌تر می‌شود و می‌توان اقلام متعدد را به صورت همزمان پردازش نمود. این موضوع با فعال سازی فرایندهای مغزی از طریق تصاویر اتفاق می‌افتد. پردازش بدون تمرکز و خودکار رخ می‌دهد. لذا باید به چیزهایی که آنی درک و ویژگی‌هایی که به خوبی متمایز می‌شوند؛ توجه نمود. نتایج مثبت فوری ایجاد می‌شود. قابلیت مرور سریع با کاهش فاصله جستجوها و ارائه اطلاعات زیاد در زمان کم حاصل می‌شود. تحریک و رمزگشایی بسیار سریع اتفاق افتاده و تصمیم‌بلادرنگ گرفته می‌شود. این افزایش سرعت دقت را کاهش نمی‌دهد. لذا افراد وقت کمتری صرف کرده و کارایی خود را افزایش می‌دهند.</p> <p>برخی راهبردها با اطمینان مرتبط هستند. کالیبراسیون یکی واکنش‌ها به مصورسازی است. که درک مخاطب از کیفیت و فاصله با میزان اطمینان را نشان می‌دهد. اعتماد کاربران جلب شده و عدم قطعیت درک شده کاهش می‌یابد.</p> <p>یکی دیگر از راهبردهای مصور سازی اثربخشی یا بالا رفتن شناس رسیدن به اهداف است. این موضوع از دو طریق قابل اثبات است.</p> <p>اول صحبت که همان کاهش خطاهاست. و دوم دقت که از طریق افزایش وضوح، تصمیم‌گیری دقیق‌تر، افزایش دقت پردازش و دقت</p>	<p>۱) زمان</p> <p>۲) اطمینان</p> <p>۳) اثربخشی</p> <p>۴) احساسات</p>
<p>زمان یکی از مواردی است که تحت تأثیر قرار می‌گیرد. با ارائه موثر و کارآمد اطلاعات، این شیوه را برای مخاطبان پرمسنله مناسب می‌سازد. بهبود زمان از دو جنبه انجام می‌شود. مدت ماندن در ذهن، بهدلیل تقویت حافظه و بهبود مهارت‌های حل مسئله اتفاق می‌افتد. بخاطرسپاری بیشتر می‌شود. زیرا نتیجه تصویر ذهنی، دریافت پیام با قابلیت یادآوری بهتر است. مخاطب می‌تواند بین ایده‌ها و نکات اساسی ارتباط برقرار نماید که موجب حفظ و به یادآوری بهتر می‌شود. جنبه دیگر کارایی یا سرعت عمل است. یعنی بهترین استفاده از منابع محدود و دریافت اطلاعات بیشتر در زمان کمتر. در این شیوه، انتقال اطلاعات سریع و آسان شده؛ و درک سریعتر حاصل می‌شود. زیرا دریافت آئی و پردازش و فهم سریع‌تر می‌شود و می‌توان اقلام متعدد را به صورت همزمان پردازش نمود. این موضوع با فعال سازی فرایندهای مغزی از طریق تصاویر اتفاق می‌افتد. پردازش بدون تمرکز و خودکار رخ می‌دهد. لذا باید به چیزهایی که آنی درک و ویژگی‌هایی که به خوبی متمایز می‌شوند؛ توجه نمود. نتایج مثبت فوری ایجاد می‌شود. قابلیت مرور سریع با کاهش فاصله جستجوها و ارائه اطلاعات زیاد در زمان کم حاصل می‌شود. تحریک و رمزگشایی بسیار سریع اتفاق افتاده و تصمیم‌بلادرنگ گرفته می‌شود. این افزایش سرعت دقت را کاهش نمی‌دهد. لذا افراد وقت کمتری صرف کرده و کارایی خود را افزایش می‌دهند.</p> <p>برخی راهبردها با اطمینان مرتبط هستند. کالیبراسیون یکی واکنش‌ها به مصورسازی است. که درک مخاطب از کیفیت و فاصله با میزان اطمینان را نشان می‌دهد. اعتماد کاربران جلب شده و عدم قطعیت درک شده کاهش می‌یابد.</p> <p>یکی دیگر از راهبردهای مصور سازی اثربخشی یا بالا رفتن شناس رسیدن به اهداف است. این موضوع از دو طریق قابل اثبات است.</p> <p>اول صحبت که همان کاهش خطاهاست. و دوم دقت که از طریق افزایش وضوح، تصمیم‌گیری دقیق‌تر، افزایش دقت پردازش و دقت</p>	<p>۱) زمان</p> <p>۲) اطمینان</p> <p>۳) اثربخشی</p> <p>۴) احساسات</p>

۱.Pareto principle

۲.Demographic

۳.Kit of Factor Refrenced Cognitive

۴.Bloom

۵.Felder

قضاؤت، رخ می‌دهد. راهبردهای فردی بدین گونه رقم می‌خورد. افراد اطلاعات پنهان را با تقویت و تشویق اکتشاف، مشاهده ناهنجاری درون دادها و یاقنت فرستها و تهدیدهای دفن شده در داده‌های گستردۀ می‌بینند. مغز بهدلیل اینکه بیشترین دریافت را از طریق بینایی دارد، به تحلیل تصاویر تمایل دارد. قالب بصیری قابلیت مقایسه و تجزیه و تحلیل بصیری را فراهم می‌آورد. ارائه، استفاده، تحلیل‌های بعدی، تشخیص (حداقل و حداً کثر، روابط، گروه‌بندی، الگوها، روندها، وقتهای و مقادیر مدنظر)، خواشن، استراتژی‌های پردازش، یادگیری مسائل پیچیده و قابلیت به اشتراک گذاری بسیار ساده شده می‌شود. توجه مخاطب، به جای خود اطلاعات به پیام آن معطوف می‌شود. ارائه قابل درک است. زیرا بینش قوی تر شده،وضوح،شفافیت و قابلیت مقایسه افزایش می‌باید. بهدلیل ارائه واضح، درک شهودی و کم دردس می‌شود. عناصر خط انتهاهی صورت‌های مالی به خوبی درک غنی، عمیق، در سطح مفهومی و بدون ابهام انجام می‌شود. بهدلیل طراحی در ستر ایدئولوژیک کاربر و تناسب محیط تصمیم‌گیری با مخاطبان، آنها می‌توانند اطلاعات معنادارتری در زمینه شخصی خود کسب نموده و هضم و درک بهبود می‌باید. کسب و کار شرکت نیز درک می‌شود. با مرتب سازی، فهم دقیق اتفاق می‌افتد. مفهوم اطلاعات توضیح پذیر شده و سیستم‌های پیچیده قابل درک می‌شوند. با رفع مشکل‌های بیان واضح زبانی، صورت‌های مالی جهان شمول می‌شود. این نوع ارائه محبوب است. زیرا این فرم زیبا برای استفاده‌کننده جذاب و جالب است و در وی ایجاد علاقه می‌کند. بنابراین مخاطب آن را ترجیح می‌دهد و از استفاده آن احسان رضایت می‌کند. توجه او به نکات برجسته جلب شده و بهدلیل کاهش خستگی، طالعه را پیگیری کرده و نصفه رها نمی‌کند. فرد می‌تواند پاسخ واقعی پرسش‌های خود را بباید. او می‌تواند توجه عمیق داشته باشد؛ که ساخت دانش مفهومی (در تیجه کسب بهتر دانش و استفاده کاربردی از آن) و نکر انتقادی را در وی فال می‌کند. با تقویت شناخت، هزینه‌های شناختی کاهش می‌باید. پردازش اکتشافی اطلاعات^۱ بهبود یافته، مستقل عمل کرده و اعتماد به نفس بیشتری خواهد داشت. با افزایش تمایل به سرمایه‌گذاری، سرمایه‌گذاران بالقوه خارجی جدب شده و با آغاز مشارکت‌های جدید تجاری، ترخ مشارکت بالا می‌رود. با مشارکت بیشتر کاربران، وجه بیشتری اختصاص می‌باید. اشتراک گذاری بیشتر شده و راههای چاپک‌تر ایجاد می‌شود. می‌توان به اهداف دور از دسترس رسید. این شیوه برای غیر حرفه‌ای ها مفیدتر است.

(۵) پیامدها: نتایج اجرای راهبردها هستند و به این پرسش‌ها پاسخ می‌بخشند: «جرای آزمون‌های موردنظر به چه نتایج قابل اندازه‌گیری منجر خواهد شد؟» و «چگونه می‌توان نتایج را به صورت کمی اندازه‌گیری کرد؟»

<p>یکی از پیامدهای مصوّر سازی روز زمان قابل مشاهده است. مدت ماندن در حافظه و سرعت افزایش می‌باید. سرعت را از دو جنبه می‌توان بررسی نمود. پردازش بدن تمرکز یا خودکار، با اندازه‌گیری زمان صرف شده برای تصمیم‌گیری و کمترین سطح پردازش قابل اندازه‌گیری است. در بررسی کارایی پژوهشگر می‌پرسد: آیا ارائه بصری نسبت به سایر ابزارها اطلاعات را سریع‌تر منتقل می‌کند؟ کارایی از طریق اندازه‌گیری اختلاف زمان تصمیم‌گیری بین دو روشن قابل اندازه‌گیری است.</p> <p>برای اندازه‌گیری زمان می‌توان از روشن‌های مختلف استفاده نمود. شیوه سنتی تعیین زمان تکمیل با یادداشت زمان شروع و پایان پاسخ دهنی توسعه فرد یا پژوهشگر است. این روش کاملاً دقیق نیست و با تأثیر عوامل مختلف می‌تواند مخدوش گردد. روشن دیگر آزمون کامپیوتری است که پس از تکمیل پرسش‌نامه، داده‌ها به همراه برچسب زمانی برای پژوهشگر ارسال می‌شود.</p> <p>متوسط زمان تحصیل اطلاعات، سهم زمان صرف شده روی مهمنت‌بین و پیشگی، واریانس زمان صرف شده هر ویژگی، واریانس زمان هر گزینه و مقایسه سه زمانه کوراگیو^۲ از دیگر شاخص‌های کارایی هستند که اطلاعات دقیق‌تری در اختیار پژوهشگر می‌گذارند. اما تنها در آزمون‌های کامپیوتری یا آنلاین قابل استفاده می‌باشند.</p> <p>بعلاوه از کل زمان صرف شده در وسایت به عنوان شاخص جدی گرفتن کار استفاده می‌شود و می‌توان افرادی که پیش آزمون را تکمیل نکرده‌اند یا زمان خیلی کمی صرف کرده از نمونه حذف نمود.</p> <p>برای کسب نتایج آزمون می‌توان با توجه به نوع کار از آزمون‌های آماری مختلف استفاده نمود.</p> <p>روش‌های ساده بیت زمان را می‌توان با استفاده از آزمون‌های آماری مقایسه زوجی، اندازه‌گیری نمود.</p> <p>یکی دیگر از روشن‌ها تحلیل آماری در استانات^۳ با استفاده از تی تست گروه مستقل و تی تست هر سوال و مقایسه واریانس و بی ولیو در جدول است.</p> <p>برای بررسی ارتباط کارایی با سایر متغیرها با توجه به نرمال بودن و خودهمبستگی بین متغیرها از آنوا^۴ یا امنوا^۵ استفاده نمود.</p> <p>تحلیل نمودارها با توجه به شکل می‌تواند در کار تحلیل آماری نتایج را به صورت واضح‌تر نشان دهد. بنابراین می‌توان از خلاصه‌سازی داده‌ها، نمودارهای جمعیه ای، میله ای، هیستوگرام، پراکندگی، ماتریس رابطه و سایر نمودارها استفاده نمود.</p> <p>اطمینان را می‌توان با مقایسه میزان اطلاعات مورد نیاز با میزان اطلاعات پردازش شده اندازه‌گیری نمود. این روشن در آزمون‌های کامپیوتری استفاده می‌شود. زیرا اعمال فرد قابل ردیابی است. البته روشن ساده تری نیز وجود دارد. در این روشن از فرد خواسته می‌شود علاوه بر پاسخگویی به پرسش‌ها، میزان اطمینان خود از صحت آن را نیز مشخص نماید. با تقسیم تمام رتبه‌بندی‌های اطمینان فرد بر تعداد پرسش‌ها، امتیاز اطمینان فرد محاسبه می‌شود. روشن دیگر که در سیستم‌های کامپیوتری قابل استفاده است این گونه عمل می‌کند: بعد از ثبت پاسخ یک کادر باز می‌شود که می‌پرسد «آیا از پاسخ خود مطمئن هستید؟» پاسخگو می‌تواند با بازگشت به سوال، پاسخ خود را تغییر دهد.</p>
--

۱.Human Information Processing (HIP)

۲.Corratio

۳.STATA

۴,ANOVA

۵,MNOVA

کالیبراسیون به معنی میزان اطمینان فرد با توجه به دقت تصمیم است. کالیبراسیون یا تناسب اعتماد به طور کلی از طریق تناسب بین اطمینان ذهنی نسبت به یک تصمیم و کیفیت عینی آن اندازه‌گیری می‌شود. این متغیر با کسر میزان صحت از میزان اطمینان فرد پاسخگو محاسبه می‌شود. اختلاف مثبت بیش اطمینانی و اختلاف منفی کم اطمینانی را نشان می‌دهد: هرچه اختلاف بالاتر باشد؛ بیانگر کالیبراسیون کمتر است.

مورد بعد عدم قطعیت درک شده است. برای اندازه‌گیری این متغیر از طیف کیکرت^۱ تایی پیش آزمون روش دوراج (دوراج و دیگران، ۲۰۰۲) استفاده می‌شود.

جهت تحلیل داده‌ها می‌توان از نرم‌افزارهای موجود از جمله اس‌پی‌اس اس^۲ استفاده نمود. با توجه طرح‌بازی آزمون و تعریف و همچنین توزیع آماری متغیرها و مدل مفهومی می‌توان از آزمون تی تست دوطرفه، آزمون تی مستقل، حداقل مریعت یا رگرسیون استفاده نمود. اثربخشی به معنای دقت، موجب کاهش خطای تصمیم می‌شود. در صورت اثربخش بودن، خطای تصمیم کاهش یافته و دقت پیش‌بینی‌ها افزایش خواهد یافت.

ساده ترین روش اندازه‌گیری تعداد انتخاب‌های صحیح در هر روش می‌باشد که تحت عنوان امتیاز اباسته از آن یاد می‌شود. در واقع نمره افراد ملاک ارزیابی اثربخشی قرار می‌گیرد. روش دیگر استخراج درصد پرسش‌های صحیح با تقسیم تعداد پرسش‌های صحیح بر کل پرسش‌ها می‌باشد که ارزش اطلاعاتی بالاتری از یک عدد خام دارد. بهمنظور کاهش خطاهای اندازه‌گیری می‌توان صحت هر وظیفه را با کم کردن درصد انحراف از نمره بهینه و سپس نرمال سازی جهت تولید زد-اسکور^۳ اندازه‌گیری نمود. سپس با ترکیب آنها نمره کلی فرد مشخص می‌شود. میانگین بالاتر نمره، بیانگر صحت بیشتر است. با این روش مقایسه بین گروه کنترل و آزمایش به صورت علمی‌تر صورت می‌پذیرد.

آزمون‌های آماری پیشنهادی شامل جداول مقایسه امتیاز زد و کای اسکوئر، آزمون مک نمار، تحلیل واریانس و مقایسه میانگین دو جامعه، رتبه‌بندی‌های مختلف از جمله آزمون چند دامنه ای دانکن، آزمون من ویتنی، حداقل مریعت و تی تست هستند.

موضوع بعد احساسات است. گرفتن اطلاعات مربوط به احساسات افراد کار ساده‌ای نیست. این احساسات هنگامی بروز واقعی خود را نشان می‌دهند که از ضمیر ناخودآگاه کاربران حاصل شده باشد. تکنیک‌ها و روش‌هایی وجود دارند که می‌توانند احساسات واقعی افراد را از ضمیر ناخودآگاه آنها استخراج کرده و در اخیار پژوهشگران پژوهش قرار دهد. به عنوان مثال، با استفاده از تکنیکی موسوم به زیمت، پژوهشگر قادر است نقشه‌ی ذهنی افراد را طراحی و ضمیر ناخودآگاه آنان را استخراج کند.

جزاییت را می‌توان از طریق باقی ماندن استفاده‌کننده و ادامه دادن و رها نکردن و همچنین پرسش‌نامه اندازه‌گیری نمود. تخصص نیز دو جنبه عینی و ذهنی دارد که جنبه ذهنی از طریق اظهار نظر شخصی ثبت می‌شود. جنبه عینی را می‌توان از طریق آزمون اندازه‌گیری نمود. مقایسه این نتایج می‌تواند قابل تأمل باشد. سایر احساسات استنباطی از طریق پرسش‌نامه‌ای همان نظرسنجی قبل اندازه‌گیری هستند. یکی از ابزار معمول پرسش‌نامه با طیف لیکرت است. بهتر است تعداد طیف زوج باشد تا به دلیل نداشتن طبقه وسط، پاسخگو یک نوع تمایل را انتخاب نماید. پرسش‌های نظرسنجی پس از آزمون پاسخ داده می‌شوند. در این مقطع پاسخگو ابزار جدید را استفاده کرده و می‌تواند راجع به آن اظهار نظر نماید.

مصالحه هم یکی از روش‌های دریافت اطلاعات احساسی افراد است. تحلیل مصالحه‌ها می‌توانند با استفاده از روش‌های کمی، ساختاری و یا تفسیری معمول انجام شود. انتخاب روش به اهداف پژوهش و تعریف متغیرها بستگی دارد.

یکی دیگر از روش‌ها تعیین مدل ریاضی احساسات با استفاده از ادبیات پژوهش و سپس گردآوری اطلاعات احساسی افراد از طریق پرسش‌نامه است. نهایتاً ضرایب مدل با استفاده از داده‌های پرسش‌نامه تکمیل می‌شود. خروجی این روش یک معادله ریاضی است که می‌توان از آن در ادامه پژوهش ها استفاده نمود.

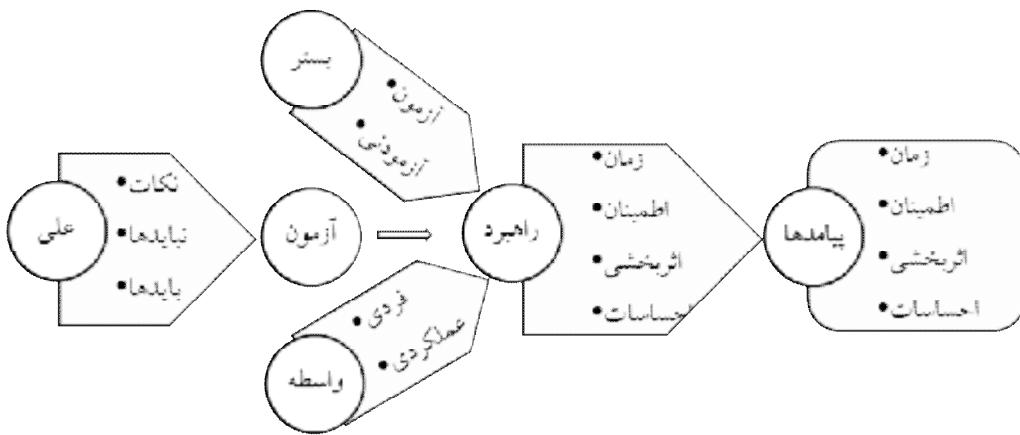
نهایتاً مغایر احساسات استخراج شده می‌تواند با استفاده از روش‌ها آماری مختلف از جمله من ویتنی، کای اسکوئر، ضرایب همبستگی مختلف، آزمون تی، تحلیل واریانس یا رگرسیون آزمون گردد.

در این بخش از پژوهش حاضر، ارزیابی صورت‌های مالی جدید شالوده کار است. زمانی که از دیدگاه پژوهشگر به موضوع بهبود ارائه صورت‌های مالی بپردازیم؛ ارزیابی‌های او در مرکز کار قرار گرفته و اجزا مختلف پارادایم حول محور آن قرار می‌گیرند. بنابراین، کدگذاری انتخابی به صورت تحلیلی پیوسته در عمق داده‌ها مورد ارزیابی قرار گرفته و نهایتاً مقوله هسته مناسب تحت عنوان «آزمون‌ها» انتخاب شد.

این گونه مقوله هسته با سایر مقوله‌ها پیوند داده شد و در موارد نیاز نظریه گسترش یافت و تکمیل گردید. سپس واقعیت نهفته در داده‌ها پدیدار شد. در نتیجه خط داستان مشخص و روابط بین مقوله‌ها به صورت تعریف شد. در نهایت، نظریه زمینه‌ای نگارش شده و فرایند ارزیابی صورت‌های مالی در راستای هدف پژوهش ارائه گردید (شکل ۲).

^۱SPSS

^۲Z-score

شکل 2- رابطه بین مقوله ها

بحث و نتیجه گیری

هدف نهایی پژوهش حاضر کمک به مصوّرسازی صورت‌های مالی به عنوان یک طرح جامع است. انجام کارها به صورت علمی نیازمند بررسی‌های همه‌جانبه و طرح‌ریزی کامل است. بنابراین به جای تمرکز بر شکل ارائه صورت‌های مالی و توجه به دیدگاه تهیه‌کننده، تمرکز بر استفاده‌کننده و پژوهشگر بود. مقوله هسته تعیین، و الگوی پارادایم حول آن شکل گرفت. به موضوع از منظر پژوهشگرانی با زمینه پژوهشی مذکور توجه شده است. مسئله این است که در بررسی صورت‌های مالی پیشنهادی چه الگویی باید مدنظر قرار گیرد. مطمئناً مشاهده نتایج ساده و دم دست نیست. اول باید واکنش استفاده‌کننده را نسبت به اطلاعات جدید پیش‌بینی نمود و از این طریق پیامد نهایی استفاده را اندازه‌گیری کرد. درنهایت می‌توان با اجرای آزمون‌ها در شرایط مختلف و به صورت مکرر به همراه رفع نواقص شناسایی شده در صورت‌های مالی، آزمون‌ها و شرایط مختلف؛ مناسب بودن صورت‌های مالی پیشنهادی را اثبات نمود.

از دیدگاه پژوهشگر باید به روش‌ها و متغیرها برای محک و اثبات نظریه توجه شود. مسئله این است که یک پژوهشگر چگونه می‌تواند صورت‌های مالی طراحی شده را ارزیابی نماید. برای ارزیابی ابتدا باید معیار داشت. معیار از اهداف طراحی صورت‌های مالی جدید استخراج می‌شوند. در ضمن نباید از خطرهای شیوه جدید طراحی نیز غافل بود. پس باید دید:

۱. چه انتظاری از صورت‌های مالی جدید داریم؟

ن حل مشکل‌های صورت‌های مالی قدیمی

ن کارایی‌های جدید که جای خالی آنها در صورت‌های مالی قدیمی حس می‌شد.

ن چگونه می‌توان این موارد را برآورده کرد؟ (با چه روش‌ها و ابزارهایی)

ن در مسیر گذار به صورت‌های مالی جدید چه خطرها و ریسک‌هایی وجود دارد.

۲. این انتظارها و خطرها چگونه در استفاده‌کننده نمود می‌یابد؟

با کسب اطلاعات کامل از مراحل قبل می‌توان برای آزمون برنامه ریزی کرد. این برنامه ریزی شامل تعریف متغیرهای مرتبط با ریسک و عملکرد و تعیین نوع آزمون و سپس طراحی و اجرای آن است.

۳. چگونه می‌توان این انتظارها و خطرها را آزمون کرد؟

مهم است به این نکته توجه شود که رفتار استفاده‌کننده تحت تأثیر موارد گوناگون قرار می‌گیرد. این موارد باید به عنوان ورودی سیستم شناسایی و اثر آنان در مدل پارادایمی بر استفاده‌کننده فرضی سنجیده شود. پژوهشگر باید واکنش‌های مختلف استفاده‌کنندگان را پیش‌بینی و برای هریک آماده باشد. نهایتاً نتایج واکنش‌های مختلف قبل مشاهده و اندازه‌گیری است که به کمک ابزارهای در دسترس و طراحی آزمون‌ها انجام می‌شود.

کارهای پژوهشگر به عنوان آزمون‌ها در جایگاه مقوله هسته قرار گرفت.

علل، بسترهای و واسطه‌ها به سیستم آزمون وارد شده و نقش ورودی را خواهد داشت. ورودی‌ها در سیستم آزمون پردازش شده و نتایجی را در بر خواهد داشت. این نتایج واکنش سیستم به ورودی‌ها و درواقع همان راهبردها یعنی رفتار آزمودنی‌ها نسبت به صورت‌های مالی جدید و شرایط آزمون می‌باشد. درواقع انتظارهایی که از صورت‌های مالی جدید داریم، مثل تصمیم‌گیری دقیق و صحیح، به خاطر سپاری و سایر موارد.

درست است که ورودی آزمون نتایجی را در بر خواهد داشت. اما مسئله مهم کمی کردن و اندازه‌گیری نتایج است. سنجه‌های آزمون‌ها، مثل مدت‌زمان کمتر آزمون، تعداد پاسخ غلط و مواردی از این قبیل، پیامدها یا همان نتایج اجرای راهبردها هستند. درواقع راهبردها را وارد سیستم اندازه‌گیری و سنجش آزمون نموده و آن را به صورت کمی اندازه‌گیری می‌کنیم.

بنابراین پژوهشگر صورت‌های مالی را با ویژگی‌های خاص، که درنتیجه بررسی‌های قبلی استخراج شده طراحی می‌کند. آزمون‌های قابل اجرا برای بررسی این صورت‌های مالی را شناسایی و طراحی کرده و عوامل مزاحم را تاحد امکان کنترل خواهد کرد تا نتایج آزمون‌ها قابل اتکا باشد.

مرحله بعد اجرای آزمون‌ها تحت شرایط پیش گفته است. با اجرای آزمون‌ها، آزمودنی‌ها رفتارهای مختلفی بروز خواهند داد. البته پژوهشگر باید برای این رفتارها آماده بوده و آنها را با مقیاس‌های در اختیار به صورت کمی اندازه‌گیری نماید. در نهایت می‌توان با اجرای آزمون‌ها در شرایط مختلف و به صورت مکرر به همراه رفع نواقص شناسایی شده در صورت‌های مالی، آزمون‌ها و شرایط مختلف؛ مناسب بودن صورت‌های مالی پیشنهادی را اثبات نمود.

محدودیت‌های پژوهش شامل موارد زیر می‌باشد:

- (۱) روش مصاحبه همواره با کاستی‌هایی از جمله پاسخ‌های مغرضانه یا بی توجهی مواجه است.
- (۲) میزان دقت و صحت اظهارنظر مصاحبه شوندگان قابل کنترل نمی‌باشد.
- (۳) تأثیر شخصیت و طرح‌واره‌های افراد بر پاسخگویی به پرسش‌ها غیرقابل انکار است.
- (۴) علی‌رغم تلاش پژوهشگر در استفاده از گروه‌های مختلف، مصاحبه‌ها صرفاً افراد در ارتباط با صورت‌های مالی را پوشش می‌دهند. در حالیکه شیوه‌های ارزیابی در سایر علوم به خصوص روش‌های مورد استفاده در ارزیابی اپلیکیشن‌ها بسیار نوآورانه و انعطاف‌پذیرتر هستند.
- (۵) منابع علمی در دسترس و قابل استفاده در پژوهش بسیار محدود بود.
- (۶) کار مشابه، در این زمینه وجود نداشت.

نتایج پژوهش حاضر منجر به ارائه پیشنهادهای کاربردی گردید:

برخی مشکل‌های استفاده از صورت‌های مالی مربوط به درک صحیح افلام و ارتباط بین آنها، و انتقال آن به موز استفاده‌کننده است. صورت‌های مالی از اعداد تشکیل شده‌است که به تهایی قادر ارزش هستند و با ارائه نرخ رشد یا درصدها و

نسبت‌ها بهتر درک می‌شود. از طرفی اغلب کاربران بهجای تمام محتوای صورت‌های مالی، از یک خط واحد استفاده می‌کنند (مثلاً عدد سود) که می‌تواند گمراه‌کننده باشد. برای حل این مشکل بهتر است اعداد مرتبط به صورت گروهی ارائه شوند. سیستم‌های افشا موثر، در مباحث مالی-رفتاری، بهبود جنبه‌های روان‌شناختی سرمایه‌گذار و کاهش سوگیری‌های شناختی کاربرد دارد. سیستم‌های افشا موثر از طریق ابزارها و فنون، طراحی اطلاعات، ایجاد ظرفیت جستجو، محدود کردن اطلاعات مربوط و کاهش موارد غیرضروری و کم‌اهمیت قابل انجام است.

طراحی کارآمدتر موجب علاقه بیشتر مخاطبان به استفاده از اطلاعات می‌گردد. در این طراحی باید به موارد بالهیمت برای استفاده کنندگان الیت داد. ارائه ساده نیز با استفاده از برجسته سازی، ایجاد تضاد با سایر محرک‌ها، طبقه‌بندی، برچسب‌گذاری و قراردادن اقلام درجای مناسب، دریافت اطلاعات توسط گیرنده پیام را ساده‌تر می‌کند.

روش موثری که در اکثر رشته‌های علمی استفاده می‌شود؛ مصورسازی اطلاعات است که به دلیل موقعیت مکانی اقلام، حداقل سازی برچسب‌گذاری و تقویت ادراکی، موجب تشخیص راحت بوده و سریعتر است. این شیوه از سیستم‌های پشتیبان تصمیم^۱ محسوب می‌شود. راهکارهای مختلفی برای تبدیل بصری وجود دارد. می‌توان از چارت، گراف، گرافیک، نمودار، چهره‌های گرافیکی و داشبورد استفاده نمود. اینفوگرافیک به عنوان زیرمجموعه مصورسازی موجب انسجام بخش مهم تصویر بوده و شالوده اصلی آن داده‌های حقیقی است. ویژگی‌های آن شامل شفافسازی، ساده‌کردن، طبقه‌بندی، نمایش زیبا، سادگی، انتقال مطالب در کوتاه‌ترین زمان، بخاطر‌سپاری، مشاهده کلیات موضوع در یک نگاه و دربرگرفتن جزئیات کلیدی موضوع است.

به منظور گنجاندن نگاه تازه در این طراحی، بهتر است بهجای طراحی انفرادی از تیمی شامل تخصص‌های مختلف استفاده شود. این تیم حداقل باید شامل تخصص‌های روان‌شناسی، آمار، ارتباطات، طراحی گرافیک و علوم رایانه باشد. با این راهبرد از دید سنتی همیشگی فاصله گرفته و موارد بالهیمت دیگر نیز در طراحی لحاظ خواهد شد.

انتقادهای وارد به صورت‌های مالی و ابزارهای معرفی شده جهت رفع نواقص، بدون بررسی‌های هدفمند قادر و جاهت علمی هستند. بنابراین لازم است صورت‌های مالی که به شیوه‌های پیشنهادی تهییه می‌شود به بوته آزمایش گذاشته شود. از این طریق می‌توان نسبت به موقوفیت طراحی جدید به طور قطعی نظر داد.

ابتدا باید فرایند کلی آزمون را طراحی نمود. این طرح شامل شرایط دقیق افراد شرکت‌کننده و مکان و ابزارهای آزمون، متغیرهای مختلف دخیل در آزمون و نحوه اندازه‌گیری هریک است.

در بررسی صورت‌های مالی باید از قالب همیشگی پژوهش‌های حسابداری که به پرسشنامه، مصاحبه و آزمایش تجربی محدود می‌شود؛ خارج شد. شیوه‌های بررسی طراحی‌های نوین مورد استفاده توسط طراحان گرافیک و مهندسین رایانه، نیاز و احساسات کاربر را بهتر مدنظر قرار می‌دهند. لازم است در کنار شیوه‌های معمول از این شیوه‌ها نیز استفاده نمود. لازم است تیم طراحی صورت‌های مالی در مراحل آزمون شامل طراحی و اجرا، مشارکت فعل داشته باشند. به عنوان مثال، روانشناس مسئول بررسی تیپ شخصیتی افراد، آمارگر مسئول کمی کردن نتایج، متخصص ارتباطات مسئول بخش نحوه انتقال پیام، طراح گرافیک مسئول امور بصری و متخصص رایانه مسئول طراحی برنامه آزمون جهت اندازه‌گیری متغیرهای مورد نیاز به صورت خودکار باشد.

رسیدن به مرحله نهایی و ایجاد تغییر مثبت در صورت‌های مالی کار ساده‌ای نیست و نیازمند اقناع بسیاری از مراجع تصمیم‌گیرنده است. بنابراین مراحل مربوط به طراحی و آزمون صورت‌های مالی باید بارها به صورت مداوم و در سطوح و ملیت‌های مختلف اجرا شود. پس از هر آزمون، بازخوردها در طراحی صورت مالی و همچنین آزمون بعدی اعمال شده و

مراحل مجدداً اجرا شوند. کم کم استفاده محدود و آزمایشی با پخته تر شدن صورت مالی انجام شده و نگرش سنتی به مرور تغییر نماید.

برای پژوهشگران با زمینه پژوهشی مشابه، پیشنهادهایی برای پژوهش‌های آتی بصورت زیر بیان می‌گردد:

روش کار پژوهش حاضر زمینه بنیاد می‌باشد. همان‌طور که قبلاً اشاره شد؛ این شیوه به ایجاد یک نظریه اولیه می‌پردازد که می‌توان آن را در آینده به بوته آزمایش گذاشت و از میزان صحت آن در شرایط مختلف اطمینان کسب کرد.

بنابراین موارد زیر به عنوان پژوهش‌های آتی پیشنهاد می‌گردد:

- ۱- با توجه به اظهارنظر مصاحبه‌شوندگان و همچنین مطالعه ادبیات پژوهش مشخص شد صورت‌های مالی کمتر از آنچه انتظار می‌رود در قضایت و تصمیم‌گیری افراد دخیل است. لذا پیشنهاد می‌گردد؛ در پژوهشی با روش گروه کانونی تعدادی از استفاده‌کنندگان گرد هم آمده و این موضوع آسیب‌شناسی گردد. نتیجه این پژوهش می‌تواند بیانگر دلایل افراد برای استفاده از اطلاعات جایگزین و همچنین راهکارهای حل این مسئله باشد.
- ۲- یکی از نتایج این پژوهش تأثیر شگفت‌انگیز شیوه‌های نوین ارائه، در عملکرد تصمیم‌گیری است. لازم است ویژگی‌های مورد نظر به شیوه تجربه کاربر استخراج گردد. این روش شامل مصاحبه، گروه‌های کانونی، پرسشنامه و نظرسنجی از استفاده‌کنندگان و متخصصان امر می‌باشد. نتایج می‌تواند شامل شیوه انتقال اطلاعات صورت‌های مالی، جایگاه اشکال و عبارت‌ها در صفحه، پیوندهای موردنظر، شیوه بیان روایت کلی و چگونگی ورود به جزئیات باشد.
- ۳- هرگونه طراحی صورت‌های مالی می‌تواند رسیک‌ها و نوافع خاص خود را داشته باشد. پس از تعیین شیوه پیشنهادی، باید نتیجه را با کمک متخصصین و افراد حرفه به بهترین شکل ممکن ارتفا داد. این مهم می‌تواند از طریق ارسال نمونه پیشنهادی برای افراد مختلف و نظرسنجی در قالب پرسشنامه، مصاحبه و گروه‌های کانونی انجام شود.
- ۴- تجربه واقعی کاربران در مواجهه با صورت‌های مالی جدید بسیار راهگشاست. درنهایت لازم است این صورت‌های مالی در اختیار گروه‌های کنترل و آزمایش مناسب قرار گرفته و عملکردهای مختلف آنان از طریق مدل‌سازی واقعی تصمیم‌ها آزمون گردد.
- ۵- جهت قابل‌انکا شدن طراحی لازم است مراحل ۳ و ۴ به صورت متناوب انجام گردد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتابل جامع علوم انسانی

منابع و مأخذ:

- § ابوالمعالی، خدیجه (۱۳۹۱). پژوهش کیفی از نظریه تا عمل، تهران: نشر علم.
- § استراوس، اسلم و کرین، جولیت (۱۳۹۷). مبانی پژوهش کیفی: فنون و مراحل تولید نظریه زمینه‌ای ترجمه ابراهیم افشار، تهران: نشر نی.
- § پاول، رونالد (۱۳۸۵). روش‌های اساسی پژوهش برای کتابداران ترجمه نجلا حریری، تهران: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات.
- § خوش طینت، محسن و روح نیا، مهتاب (۱۳۸۴). اثر «نمودارهای رنگی» در ارائه «اطلاعات مالی پیچیده» برای انواع تصمیمات مالی. مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۱۱(۳)، ۱۷۷-۲۰۷.
- § درگی، پرویز و میرواحدی، سید سعید (۱۳۸۸). کلینیک مخصوص (آزمون بازاریابی محصولات جدید)، تهران: رسا.
- § مهریان پور، محمدرضا، برهانی، سید عباس، گرامی‌راد، فاطمه و کربلائی‌حسنی، فاطمه (۱۳۹۶). بررسی کارایی و اثربخشی اشکال گرافیکی به عنوان یک روش ارتباطی جایگزین در ارائه اطلاعات حسابداری، حسابداری مدیریت، ۱۰(۳۲)، ۸۱-۹۳.
- § نیک‌بخت، محمدرضا، رضایی، ذیح‌الله و منتی، وحید (۱۳۹۶). طراحی مدل کیفیت حسابرسی داخلی، دانش حسابرسی، ۱۷(۶۹)، ۵۷-۵۱.
- § نیوپورت، کال (۱۳۹۸). کار عمیق؛ قوانینی برای تمرکز در دنیای آشفته ترجمه ناهید ملکی، تهران: نوین توسعه.

References

- Abolmaali, K. (۲۰۱۲). Qualitative research from theory to practice. Tehran: Elm Publishers. (In Persian)
- Bawden, D. & Robinson, L. (۲۰۰۹). The dark side of information: Overload, anxiety and other paradoxes and pathologies, Journal of information science, ۳۵(۲), ۱۸۰-۱۹۱.
- Buchanan, J. & Kock, N. (۲۰۰۱). Information overload: A decision making perspective, In Multiple criteria decision making in the new millennium (pp. ۴۹-۵۸), Springer, Berlin, Heidelberg.
- Carr,N.(۲۰۰۸).Is Google making us stupid? Retrieved from <http://www.theatlantic.com/magazine/archive/07/2008/is-google-making-usstupid/> ۳۰ ۶۸۶۸
- Chiu, T. F., Hong, C. F. & Chiu, Y. T. (۲۰۰۸). Visualization of financial trends using chance discovery methods, In International Conference on Industrial, Engineering and Other Applications of Applied Intelligent Systems (pp. ۷۰۸-۷۱۷). Springer, Berlin, Heidelberg.
- Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (۲۰۱۱). Research Methods in Education. ۷TH Edition, London: Routledge.
- Corbin, J. & Strauss, A. (۲۰۱۴). Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory. Sage publications. (In Persian)

- Cowan, N. (۱۹۹۸). *Attention and memory: An integrated framework*, Oxford: Oxford University Press.
- Daregi, P. & Mirvahedi, S. S. (۲۰۰۹). *Product Clinic Research: New Products Marketing Test*, Tehran: Rasa Institute of Cultural Services. (In Persian)
- Devaraj, S., Fan, M. & Kohli, R. (۲۰۰۲). Antecedents of B2C channel satisfaction and preference: validating e-commerce metrics, *Information systems research*, ۱۳(۳), ۳۱۶-۳۳۳.
- Dou, H., Hassanaly, P. & Quoniam, L. (۱۹۸۹). Infographic analytical tools for decision makers: Analysis of the research production in sciences. Application to chemistry, comparison between Marseille and Montpellier (France), *Scientometrics*, 17(1-2), ۶۱-۷۰.
- Edmunds, A. & Morris, A. (۲۰۰۰). The problem of information overload in business organisations: a review of the literature, *International journal of information management*, ۲۰(1), ۱۷-۲۸.
- Goanta, A. M. (۲۰۱۰). Innovative methods for knowledge transfer, In IOP Conference Series: Materials Science and Engineering (Vol. ۹۰, No. ۱, p. ۰۱۲۱۱۳). IOP Publishing.
- Goldstein, E. B. (۲۰۱۴). *Cognitive psychology: Connecting mind, research and everyday experience*, Toronto: Nelson Education.
- Gonzalez, Mario. (۲۰۱۷). Annual Meeting, American Library Association Finance & Audit Committee.
- Guerlain, S., Jamieson, G. & Bullemer, P. (۲۰۰۰). Visualizing model-based predictive controllers. In Proceedings of the Human Factors and Ergonomics Society Annual Meeting (Vol. 44, No. 22, pp. 511-514). Sage CA: Los Angeles, CA: SAGE Publications.
- Hall, J. R. (۲۰۱۴). *Infographics and Annual Reports for Nonprofit Organizations*. BS in Graphic Communication Department, College of Liberal Arts, California Polytechnic State University.
- Helweg-Larsen, R. & Helweg-Larsen, E. (۲۰۰۷). *Business visualization: a new way to communicate financial information*. Business Strategy Series.

- Hirshleifer, D. & Teoh, S. H. (۲۰۰۳). Limited attention, information disclosure, and financial reporting. *Journal of accounting and economics*, ۳۶(۱-۳), ۳۳۷-۳۸۶.
- Hodge, F., Kennedy, J. J. & Maines, L. A. (۲۰۰۲). Recognition versus disclosure in financial statements: Does search-facilitating technology improve transparency? Unpublished working paper: <http://www.hamscher.com/xbrl/Hodge-Kennedy-Maines-XBRL-2002-11.pdf>. viewed ۱۵ January (۲۰۰۴) <http://ssrn.com/abstract=301440>.
- IFRS (۲۰۱۷). Better Communication in Financial Reporting.
- Kartadumena, E., Jayanti, D. & Abdul Hadi, D. (۲۰۱۱). The Use of Schematic Faces as an Alternative Communication Formats in Sending Accounting Information. Society of Interdisciplinary Business Research (SIBR). Conference on Interdisciplinary Business Research.
- Kazimoto, P. (۲۰۱۸). ACCOUNTING SYSTEM HARMONIZATION: AN APPROACH OF PROFIT VISUALIZATION FOR SMALL MEDIUM ENTERPRISES PERFORMANCE. *Asia Pacific Journal of Research in Business Management*, ۹(۱۲).
- Kelley, J. T. (۲۰۰۲). Using Graphs and Visuals to Present Financial Information, *Prieiga per internetą*:< http://home.xnet.com/~jkelley/Publications/Using_Graphs.pdf>. (prisijungta ۲۰۱۰-۰۲-۱۷).
- Khan, T. (۲۰۰۶). Financial reporting disclosure on the internet: An international perspective. Doctoral dissertation, Victoria University, Footscary.
- Khoshtinat, M. & Rohnia, M., (۲۰۰۹), The effect of "color charts" in providing "complex financial information" for a variety of financial decisions. *Empirical Studies in Financial Accounting*, ۳(۱۱), ۱۷۷-۲۰۷ (In Persian)
- Lakis, V. & Miniotaitė, J. (۲۰۱۶). Engagement to review financial statements as the instrument to ensure reliability of the information about the company, *Informacijos mokslai*, ۷۴(۷۴), ۹۷-۱۱۰.
- lincoln, ys., Guba, EG., (۱۹۸۰), Naturalistic inquiry, New dehli, India, SAGE Publications.
- Mazza, R. (۲۰۰۹). Introduction to information visualization, Springer Science & Business Media.

- Mehrabanpour. M, Borhani. S, Geramirad. F & Karbalae. H. F. (۲۰۱۷). Investigation of the efficiency and effectiveness of graphic shapes as an alternative communication format in providing accounting information. *Management Accounting*. ۳(۱۱) ۱۱۷-۲۰۷
- Miller, E. (۲۰۰۶). Interactive design best practices for the public sector, In Proceedings of the ۲۰۰۶ international conference on Digital government research (pp. ۴۳۳-۴۳۴).
- Mosavi, A. & Vaezipour, A. (۲۰۱۲). Developing effective tools for predictive analytics and informed decisions, University of Tallinn, Technical Report.
- Newport, C. (۲۰۱۶). Deep work: Rules for focused success in a distracted world, Hachette UK. (In Persian)
- Nikbakht, m., Rezaee, Z. & Matni. V., (۲۰۱۸), Internal audit quality model design, *Auditing Knowledge*, ۱۷(۶۹), ۵-۵۷. (In persian)
- Paredes, T. A. (۲۰۰۳). Blinded by the light: Information overload and its consequences for securities regulation. Wash. ULQ, ۸۱, ۴۱۷.
- Powell, R. R. (۲۰۰۶). Basic research methods for librarians. *Library & Information Science Research*, ۲۸, ۱۴۹-۱۶۷. (In Persian)
- Reber, P. (۲۰۱۰). What is the memory capacity of the human brain, *Scientific American*, ۴, ۲۰۱۰.
- Savolainen, R. (۲۰۰۷). Filtering and withdrawing: strategies for coping with information overload in everyday, *Journal of Information Science*, ۳۳(۵), ۶۱۱-۶۲۱.
- Segaran, T., Hammerbacher, J. (۲۰۰۹). Beautiful data: the stories behind elegant data solutions, O'Reilly Media, Inc.
- Schick, A. G., Gordon, L. A., & Haka, S. (۱۹۹۰). Information overload: A temporal approach. *Accounting, Organizations and Society*, ۱۵(۳), ۱۹۹-۲۲۰.
- Tang, F., Hess, T. J., Valacich, J. S. & Sweeney, J. T. (۲۰۱۴). The effects of visualization and interactivity on calibration in financial decision-making. *Behavioral Research in Accounting*, ۲۶(۱), ۲۵-۵۸.
- Taylor, B. G. (۱۹۸۳). The potential impact of graphic formatting on the reliability of financial reporting. Doctoral dissertation, Texas Tech University, Texas.

- Trotman, A.J. (۲۰۱۳). Internal Audit Quality: A Multi-Stakeholder Analysis, Submitted in partial fulfilment of the requirements of the degree of Doctor of Philosophy, School of Business Bond University,Australia.
- Tufte, Edward.R.(۲۰۰۱).The Visual Display of Quantitative Information, Cheshire,CT:Graphics P.
- Tuttle, B. & Burton, F. G. (۱۹۹۹), The effects of a modest incentive on information overload in an investment analysis task, Accounting, Organizations and Society, ۲۴(۸), ۶۷۳-۶۸۷.
- Yadav, F. (۲۰۱۲). Analyzing financial data through interactive visualization. Doctoral dissertation, Purdue University, West Lafayette.

